

Lanticor

sed unitis. ppter hoc dī pabola a para qd est iūē. t bō
le qd est sua. qz iūē significatōz voci aliud significat
igit in hoc li. sponsus accipi vī ipse de. spōlāo ipsa
ecclia plectens statū vtriusqz testamenti. qz sicut est
vna fides moderno z antiqz. variata tñ fīm maiore
z minorē expli-
catōz sic est vna
ecclia variata tñ
fīm maiore z mi-
norē giunctōz
ad den. qz magis
piūcta ē tpeno.
te. t hoc mō ac-
cipit ecclia z be.
Greg. omel. vii.
di. Quis simili-
tudinē patrisfa-
milia recti te-
net qz pditioni
qz eos qz pdidit
sic posside. qz
subditos in do-
mo qz hz vneaz

fīm iūniversalē eccliaz qz a pmo abel iusto vscz ad vlti-
mū electum qz in fine mudi nascitur est. qz sanctos p-
tulit qz tot palmites misit. Ecclia vō sic accepta respi-
cit diuersa tpa. t in aliqz offendit sponsum. t in aliqz
placuit. Ite pstituta ē ex diuersis getibz. s. ex iudeis z
geribz ex iustis z pctōibz. t platis z sbditis. t hec z osi-
milia faciunt difficultate in hoc li. qz freqnter fit trāsi-
tus de vno tpe ad aliud. t devna pte ecclie ad altam. t
de ecclia ad deum t econverso qz sub eodē exterrit frē.
t hoc ppter pnexionem sponsi z sponse adiuicem t
partium ecclie in vnam fidem. sicut plenīz dī in pī.
Hēn. in regulis de intellectu sacre scripture. Scienctū
aut qz ecclia a principio mudi incepit vt pdictum est.
En spāliter nomen sponse primo in datōe legis in mō
tysnai accepit. qz quam plebs israel fuit repōsata deo
p fidem z latrām. alijs gentibus ad ydolatriam decli-
nabitibz. ppter qd salomon sp̄sancto dictante descri-
bendo amorem dei t ecclie sub nominibz sponsi spō-
se. incepit a tpe cgressus de egyptiaca servitute. qz tue
lex fuit data. Igit iste liber diuidit in duas ptes. t in
prima describit amor iste p tpe ve. testa. in scda. p tpe
noui. secunda incipit. j. ca. vii. Prima diuidit in tres.
qz primo describit amor pdictus. pte respicit egressuz
de terra egypti. secundo pgressum p viam deferti. ibi.
Dum esset rex. tertio ingressum termini. s. iudee. iii.
ca. ibi. Adam. Prima in duas. qz primo ponit amo-
rosa sponse petitio. secundo gratiosa sponsi rnsio. ibi.
Signoras. Prima adhuc in duas. qz primo ponit pe-
titio amoris. secundo exclusio erroris. ibi. Nigra sum.
Circa primum scien dum qz plus israel qz sponse noie
bic intelligit multum desiderauit de egypto exire. vt li-
bera fuitute dura posset deo liberi fuiere. t ei amore
serueni in berere. vt hz Exo. iii. t istud desiderium ex-
primit cum dicit.

a Oscule me osculo oris sui. i. vt in am de oñ dat se
mibi p signa z effectus t amicabilem sicut sponsum
sponse pdilecte.

b Quia me sunt vbera tua vno. In heb. bz. qz me-
liores sunt amores tui. nomē em hebraicū hic positū
equocum est ad amores t vbera. hebrei sequunt vna
significatōz. translatio nra aliam. s. in hoc videlicet he-
brei meli dicere. qz fīm prietate hebraici fmonis spō-
sa hic alloquit sponsum. in pmentatiōe vō sponsi nō
videt decenter fieri mentio de vberibz. Dotes tñ dici
qz p vbera sponsi bic intelligit plenitudo misericordie dei.
Est igit sensus fīm heb. cū dī. Quia meliores se amo-
rest tui vno. i. sapidiores meti deuote qz qdcūz sapi-
dum cor pale gustui corporali. t fīm translatōz uram.

b Meliora sunt vbera tua vno. i. tne misericordie plenitudo

tudo dulcior est humane meti qz vīnum gustui. qz inter-
corpalia est magis sapidum. c Fragrātia. vel fragrā-
tes fīm hebreos. d Linguentis optimis. i. plenitudo
tue misericordie vel amores tui magis recreant anūmū deuo-
tum qz qdcūz redolens sensibiliter olfatum.

g uentoz tuoz. h Introdu-
xit me rex in cellaria sua.

m Exultabim z letabimur
in te. memores vberum tu-
orum super vīnum. k Recri
diligunt te. l Nigra sum. s
formosa filie hīrlm. sicut
tabernacula cedar. sicut
pelles salomonis. m Nolite
me considerare. q fusca

oleū effusum
nomē tñ. p oleuz
bic intelligit ligū
aromaticū fluens
de arboribz aroma-
ticis in arabia z fī-
ra. pmissōis. t col-
lectz fīm in vasis
z qñ effundit sup
aliquē ad refrigeri-
um seu medicinaz
emittit odorē sua-
ue. qz intelligit
in scriptura bona fa-
ma. fīm illō apli. ii.
l Co. ii. Xpī bonus
odor sum. t. Est
igt sensus cū dī.

n Oleum effusum t. qz p mirabilia qz fecit deus. p filiis
isrl in egypto t in mari rubro. fama nois t bonitatis ei-
diffusa est ad alios plos. pte quaz multi ad iudaismum
fuerūt ouersi. pte qd subdit. o Adolescētule dilere-
runt te. i. alie gentes ad amorem tuū sunt ouersi multi cī
de egypto hoc mō fuerūt ouersi. t cū filiis israel exierunt
de terra egypti. vt hz Exo. xij. Similic iterō cū domo sua
auditis mirabilibz qz fecerat de isrl. Exo. xvij.

o Trabe me post te. educendo me poteret de egypto.
p Currem. t p viaz iusticie seqndo. r In odo. vnguen-
toz tuoz tuoz. i. tracti effectibus bonitatis tue. hoc tñ. s.

In odo vnguentoz tuoz. nō est de textu. qz nō est in be-
breo. s. ab aliqz doctore fuit appositū p modum inclinaris
glo. qz postea inscrita fuit textū p impiciaz scriptoz.

k Introduxit me rex. celestis. l In cellaria sua. re-
uelas inibi p moysen secreta sua. fīm qz dī Exo. iii. Cūqz
miasset gregē ad iterioza dītī t. seqē. apparuit ei dñs t.
m Exultabim z letabimur in te. qd fuit impletum qz
transito mari rubro letantes dicerūt. Cantem dño glo-
riose t. Exo. xv. n Memores vbe. tuo. vel amo. tu
oz fīm heb. t exponat vt s. o Recti. i. iusti.

p Diligunt te. filiali amore. q Nigra sum. bic pñt
pōnit exclusio erroris. Circa qd scien dum qz ecclia mi-
litans semp babuit: hz. t hēbit vscz ad finem mudi cum
iustis aliqz pctōres. t cum fortibz aliquos debiles. ppter
qd saluator ppat eaz sagene misse in mare ex omni gene-
re pīciū pgreganti. Dat. xij. t iō fragiles hebrei in egypto
exentes ex vīnitate dura p impaciāz fracti reputabāt
totam illam eccliaz deo abominabile. sicut sponsa defor-
mis viro suo. cum tñ de frequent pīnitat electos tribu-
lari ad suam purgatōz t meriti augmentatōz. ppter qd
errorem fragilium remouet dī.

q Nigra sum. i. turpis in pīspectu dei fīm impitoz esti-
matiōem. r Sz formosa. fīm veritatem.

r Filie hīrlm. i. o vos impfecti de plebe israelitica. pte
qd dicunt filie in seru feminēo t fragili.

s Sicut tabernaculum cedar. i. agarenōz. eo qz cedar
fuit fili ismael. Hēn. xxv. qz fuit fili agar. Hēn. xvi. Aga-
reni vō qz nunc dicunt saraceni tūc habitabant in taber-
naculis expositis ymbabz t niuibz in byeme. t solis ardo-
ribz in estate. ppter qd tenigrata erant exteri. pulcra tñ
interi. t Sicut pel. salo. noie salomonis q pacificus
interpretat. intelligit ipse de fīm heb. qz disponit oia sua-
mpter. pelles aut ei dicunt hic p ogīmetum sugi taber-
naculi. in q deus colebat. qd erat d pellibz arietum. Exo.
xvij. t erat expositum pluuijs t caumatibus. sicut fili
israel duris laboribz in egypto.

v Nolite me pside. i. iudicare.
w Oz fusca sim. i. obscura t abominabilis deo.

Liber

b Quia decolorauit me sol. mulier cū pulera de sua natura si solis ardoribꝫ exponat. a pulcritudine sua exteri imputat. en talis imputatio accentalis est. et pcedit ab exteri or. est igr sensus. **b** Quia decolorauit me sol. i. ardor tribularoꝫ egyptiacē fecit menigrā t̄ turpē apparere. yñ dicit de hoc ardore dcv. iiiij. **A**os at tulit dñs t̄ eduxit de somnacē ferrea egypti. ppter quod subdit.

c Filij mñs mee pugna. t̄ me. i. duri laboꝫ me affixe runt egypti q̄ dicunt filii eiusdem mñs cuim bebreis eo q̄d regis de eadē terra fuerunt nati. eo mō loqndi q̄ na ti parisiū dicunt pueri t̄ filii parisi enes. **Q**es em be brei q̄ cu iacob fuc ruit ingressi egyptū mortui erat q̄n egyptū ceperūt eos af fligere. vt b̄ Ero. j. t̄ id oēs reliq erant in egypto nati. **d** Posue. me cu. invi. i. deputauerunt me seruilibꝫ operibus t̄ forsitan aliq̄ eoz tanq̄ hui erant deputati nocte t̄ die ad custodiām vinear. **e** Cineam meam nō custodiui. i. opibꝫ meis intendere puerient nō potui. ppter occupatoꝫ in opibꝫ egyptior. **f** Indica mibi. Postq̄ sponsa petuit a sposo dilectio nis affecum. **D**ic pñr petit ab eo dilectionis effectum. Aliqui em bebrei laboribꝫ fracti repabant egyptios felices. t̄ cum eis ad ydolatriam inclinabat. ppter qđ petit sponsa ab hac deviatione pseruari di.

f Indica mibi tc. t̄ pstruat sic lra. **Q** tu sponsa quem diligit anima. mea. in dica mibi in meridie. i. in hoc tribulationis ardore. **g** Abi pascas. fideles tuos tanq̄ gregem tuum. **b** Abi cubes. i. rejeſcas p fidem formatam ab infidelitate t̄ ydolatrie me pseruando. ppter qđ subdit. **i** Ne vagari incipiam post greges. i. alias gentes infideles.

k Sodalium tuor. i. regum t̄ principū ipsar. q̄ dicunt hic sodales dei: eo q̄ pticipant cum eo in nomine. dicunt em reges t̄ domini sicut ipse deus. vt dicit ra. sa. **z** mibi videt meli dici. q̄ angeli sancti plati gentibꝫ infidelibꝫ dicant hic sodales dei. vnde Dan. x. Angelus plati grecis vocaꝫ princeps grecor. t̄ plarus p̄lis princeps psar. Et dicit be. Dyonisi q̄ fuerunt angeli sancti. de quibꝫ cer tum est q̄ sunt in societate dei t̄ tñ perant infidelibꝫ p̄lis. **l** Si ignoras. Postq̄ descripta est amorosa sponsa peti tio bic pñter sponsi gratiosa r̄sio. t̄ primo rñdet ad petitōꝫ secundam. vt pñtinet lra ad immediate pre cedentem dicens.

m Si ignoras te o pulcer. inf mulieres. i. o tu plebs be brei inf alias gentes pulera. ppter puritatem fidei t̄ latrie. **n** Si ignoras te. i. times. ppter infirmos tuos avia recta declinare. **m** Regredie de societate t̄ familiaritate ydolatrar. quia scribit Prover. xij. Amicus stultor. similis efficiet.

n Et abū post vestigia gregum. i. simpliciū credentium qles fuerunt abel. seth. enoch. noe t̄ p̄similes.

o Pasce bedos tuos. i. infirmos de p̄lo tuo.

p Iuxta tabernacula pastoror. i. En docimēta patriar chaz q̄ interrogati de sua p̄diture rñderunt. En pastores ouium sumnos t̄ patres nr̄i. Gen. xlviij.

q Equitatui. **D**ic pñr rñdet ad primaz petitōꝫ sponsa que erat de dilectionis affectione di.

r Equitatui iuxto in curribus pharaonis assimilanti te

amica mea. i. oñd manifeste veram dilectionem ad te q̄n subverti currus pharaonis in mari rubro te p̄seqn tis. Ero. xij. Et tunc assimilavi te equitatui meo. i. angelis meis q̄s valde diligo. Angelii em sancti in mult locis sacre scripture dicunt eius milicia t̄ exercitus. t̄ eodem modo di cun̄t bic eq̄tar de. Militiū em turma equitar omuniter nominatur.

r Dulcre sunt gene tue sicut ē turis. i. pulcritu do fidei tue ē mi bi amabilis. In hebreo b̄. Dul cre sūt gene tue in ordinibus. i. in ornāmtis cir ca faciem tuam ordinate dispo sitis t̄ ad hoc cō sonat lra seqns cum dicit.

s Col. tu. si. mo. sunt em monilia colli ornāmēta. be brei em de egypto excuntes petierunt ab amicis t̄ vi cinis egyptiū iocalia argentea t̄ aurea de mādato dei.

Ero. x. de quibus postea ornauerunt se in solennitibꝫ domini. Ratio hō diversitatē lre pdicte est. q̄ nomen hebraicum ibi positum est equiuocum ad tur tures t̄ ordines. translatio nr̄a sequit primam significationem. **D**ebrei hō aliaz quoꝫ dicto magis plorat lra sequēs vt visum est. Et ad idem pertinet qđ subdit.

t Mureculas aureas faciemus tibiverni. argento

sunt em murecula ornāmenta opere plectili facta de

filis aureis t̄ argenteis t̄ lapidibus intermixtis. quibus

ornabant capita mulier. t̄ ore vestium circa manus

t̄ collum.

v Dum esset rex. Descripto amore sponsi t̄ sponsa put respicit exitum de egypto. hic pñr idem describit put respicit habitatōꝫ in deserto. Et dividit in duas ptes. q̄ pñt ponit bin̄ amoris p̄motua. secundo eī impeditiu. vt opposita iuxta sc posita mag elucescat secunda p̄s incipit ibi. Capite nobis. Promotua hō amoris ex parte sponsi sunt eius beneficia in deserto sponsa collata: nō tñ recolunt hic omnia s̄ aliqua nota bilita. nec ponunt eodem ordine quo fuerunt collata. q̄ frequenter in sacra scripture p̄s facta poster narrant. t̄ ecouero. Agit pars ista dividit in tres ptes. in prima ponit beneficium cobabitatiōis diuine. in secunda columne nubis t̄ manne. ibi. Sub umbra. in tercya legis date. ibi. Glor dilecti mei. prima adduc in duas. q̄ primo ponit dictum beneficium. secundo sponsi t̄ sponsa mutuum colloquim ibi. Ecce tu pulca. Circa primum sciendum q̄ maximum beneficium fecit deus israeli in deserto q̄n voluit habitare in medio p̄li in tabernaculo in quo erat. p̄cipiatorum tanq̄ se des dei. sicut dictum fuit plenius Ero. xxv. de quo lo quebat moysi. sicut homo ad amicum suum. t̄ q̄ moy sen p̄lo. vnde d̄i Deu. iiiij. Nec est alia natio tam grādis que habeat deos appropinquantes sibi. sicut deus nr̄ adeat cunctis obsecrationibꝫ nr̄is. De hac habitatione igr̄ dei dicit sponsa.

w Dum esset rex. celestis.

x En accu. suo. i. in p̄cipiatorio.

y Nardus mea tc. i. thymiana boni odoris. qđ offerebat in altari incensi in conspectu sancti sanctor. vbi erat p̄cipiatorum.

z Fasciculus mirrhe dilectus me mibi inter ybera mea p̄mora. i. intra corineum p̄ ingem meditationem

Lanticor

Et d^r dilect^r fasciculus myrrae. q^r sicut myrra pseruat carnem a putrefactioe. sic de^r mente a p^rci coruptione. t^r q^r no solum mentem seruat b^r etiam delectat. i^r subdit.

Botr^r cypri t^r. t^r ordinet sic l^r sa.

Botr^r cypri in vineis enggaddi. est aut^r engaddilo

c^ribi crescit bal-

sam^r p^r mare

mortuum ut aperte

terre scētē t^r ibi-

dē crescit arbor

aromatica noie

cyprus. que fa-

cit grana simul

iuncta sic in vuis

vinee t^r inde lo-

cus d^r vinee ut

dicunt aliq^r. t^r iō

cyprus n^r est b^r c

nomen insule q^r

est in mari medi

franco. q^r sibi nō

sunt dicte vinee

Dilect^r me^r

mibi. i. mag dele-

cat me spūaliē

q^r qd cunq^r sapi-

dum t^r suave de-

lecter corporalē.

Ecce tu pul-

ra. Nostr^r coba-

bitatoz sponsi t^r

sponse ponit b^r

mutuum colloq-

um gratiosum sponsi t^r spōse. q^r solet eē in corporalib^r

t^r cohabitatioe. t^r b^r hoc dicit.

Ecce tu pulra es amica mea t^r. t^r duplicit^r lypul-

ra ad denotandū pulcritudinez mentis t^r exterioris

pueratōis.

Oculi tui columbar^r. q^r simplicē co-

tuītum. q^r mūlētum decorat sponsaz corpalem: t^r p^r hoc

in sponsa spūali simplicitas intentiois intelligit eam

decorās. b^r q^r dicit saluator^r Mat. vii. Si oculus tu^r

fuerit simplex totū corpus lucidū erit. t^r rñdet sponsa.

Ecce tu pulcer es dilecte mi^r t^r decorus cur^r pulcri-

tudinis nō est finis.

Lectulus nr*i*. tabernaculū

in quo sponsa p^r moysem t^r aaron t^r alios sacerdotes in

hete exemplatōis q^r si in lecto quiescebat.

Floridus. q^r opimentum tabernaculi erat interi-

us de cortinis variis colorib^r. t^r pulra varietate pte-

xtis ad moduz diuersor flor^r.

Ero. xxv. t^r q^r templū

salomonis postea fuit edificatuz ad similitudinē bui^r

tabernaculi. iō occasione bui^r d^r hic te ipso.

Ligna domoz nr^r cedrina t^r. d^r talib^r em^r lignis

sunt illud templū edificatum. vt^r in. Reg. t^r subdit spō

sa tangē b^r bñficijs spōsi grata.

Ego flos campi.

l^r mo habito pura t^r munda et^r vilitatem egypti.

Ecce liliū quallū. q^r d^r eraz in egypto. eraz q^r liliū in mōte cui^r color obfuscat solis ardore. sic dicit

b^r decolorauit me sol. b^r nō sum sicut liliū in valle.

q^r b^r colorē recentē ex vallisbumore. t^r q^r deo placet

sponse gratitudo. iō subdit eam p^r mendando.

Sicut liliū int̄ spinas. i. sicut liliū redolens t^r sua-

ue p^r ad spiuas asperas t^r p^rgentes.

Sic amica mea. i. plebs hebraica.

In filias. i. alias gentes q^r sunt ydolatrie deditez

innocentes tractant aspe sicut pt^r de egyptus. q^r tra-

ctauerant hebreos valde dure. t^r subdit rñsio spouse.

Sicut malus que est arbor fructifera.

Int ligna siluaz. que communiter sunt infucti

fera.

Sic d^r dilect^r me^r. a quo pcedunt cuncta bona.

In filios. i. alia p^r gentiū deos a q^rbus nulla boni-

tas pcedit. b^r sunt inutiles oino.

Ca. ii.

Bub umbra. Dic pñr ponit dupler notable bene-

ficum in deserto israeli exhibitu. Primum est bñfi-

cū colūne ignis t^r nubis q^r illuminabat noctē. t^r de-

dictpabat solis ardore. **E**ro. xii. t^r q^r ad hoc d^r spōsa.

Sub umbra illi^r quem desiderabam sedi. i. māsi. vel

bitavi sic d^r deu. i.

Sed istis g^r in ca-

desbarne multo tē

pe. i. manus. **G**e

cundū beneficium

fuit māne celit^r da

te i cibū. **E**ro. xv.

De q^r cibo d^r sap.

Ranc paratu

de celo p^rstitisti eis

sue labore omne re-

lectamētū in se bñ-

tem t^r ois savoris

suavitatē t^r hoc est

q^r subdit. **F**ruce

ei^r dulcis gutturi

meo. **T**ercū bñfi-

cium fuit rit^r sacri

ficioz. p^r q^r placa-

bāt offensa diuina t^r

offerēbat grā nō ex

ingnūtū siebant ex

offerētū fide et

deuotōe. t^r q^r ad

hec dieit sponsa.

Introduxit me

rex in cellam vina-

ria. i. ad altare do-

locastor. vt dicit ra. sa. q^r d^r cella vinaria. eo q^r in liba-

niib^r sacrificioz ibi effundebat vinum. t^r tunc leuite cā

tores incipiebant canere diuinās laudes q^r ordinant ad

dilectōz de^r p^rimi. iō sequit.

Ordinavit in mecha-

ritatem. l^r aut p^r charitatē de^r beat in via. b^r c^r nō est

in re p^r quem modū b^r in patria. b^r in spe. l^r aut spes in

q^rntum est de bono causet delectatōz. t^r abnūtia realis b^r

boni inducit afflictōz. b^r illud puer. xii. **S**pē q^r differt

affligit aiam. t^r b^r afflictio vocat bianguor spouse. mu-

lier aut languida corporal^r delectat floz t^r pomoz odorebus. t^r sponsi amplexib^r. p^r que hic designant metaphorē

de diuine p^rsolatōes que dant spautib^r in se cu d^r.

Fulcite me florib^r t^r. t^r p^r ex dictis l^r sa. Et q^r p^rtinua-

tio talium p^rsolationum est appetēda t^r subtractio abhor-

renda. iō subdit.

Adiuro vos si. hirsim. i. infirmi de

p^rlo israel. vt dictum est b. c. i. **G**er capreas cer. cā-

poz. i. p^r patriarchas q^r sic noiant in scriptura Gen. xliv.

Neptalm cernuus emissus.

Ne susci. neq^r eui. faci.

vile. i. vt n^r declinet ad aliquā boribile p^rctū. p^r q^r d^r diuina

p^rsolatio suberabat t^r tot^r p^rllus p^rturber. sicut p^rigit in fa-

bricatōe virtuti t^r eius adoratoe. **E**ro. xxxi.

Donec ipsa ve. p^r istud donec non intelligit q^r sponsa

debeat hoc velle futuro tpe. sicut Mat. i. de ioseph t^r ma-

ria d^r. Et nō cognoscabant cum donec peperit. q^r nō co-

gnouit eam postea.

Glor dilecti. hic ponit bñficiū date led. q^r fuit valde

gtiosum vel notabile. b^r q^r d^r Heu. iii. Non est em alia

gens sic inclita vt b^r ceremonias iusticaz iudicia t^r vni

uersaz legē t^r De hoc bñficio di^r hic sponsa.

Tor dilect. hic ponit bñficiū date led. q^r fuit valde

gtiosum vel notabile. b^r q^r d^r Heu. iii. Non est em alia

gens sic inclita vt b^r ceremonias iusticaz iudicia t^r vni

versaz legē t^r De hoc bñficio di^r hic sponsa.

Ecce iste venit sa. in mon. l. descendēs in montes synai in q^r p^rtilie

p^rcepta decalogi q^r di montes t^r colles in plurali p^rter di-

uersas sui ptes. vel p^roneō plale p^r singulori. sicut freqnē

fit in scriptura. vñ Ero. xxxi. I^r sunt dūtū t^r israel qui

eduxerūt te de terra egypti. t^r erat ibi vñ ydoluz tñm.

Silis ē di. me. ca. t^r. p^r hoc designat velocitas dñi

descēsus ad dandū legē.

En ipie stat post parietez

Liber

erat et ipm. et quod ex illa nube procedebant conuscationes ex cibis videbat nubes aperiri: id subdit. **a** Respicies per fenestras tecum. illi nubis apturas. quod dentiebat plus timore. ac si de potentia videre. vñ Exo. xx. vi. **b** Lunctus autem ipm. videbat voces et lampades. i. conuscatones. sed et ibi. dem. Et territi ac paurore percussi. percul staces dixit moy. si. Loquetur nobis: et audiemus: et non loquatur. nobis dominus ne forte moriarur.

b En dilectus meus locutus mibi. Surge protra. i. anima erige ad uiba mea.

c Amica mea. per charitatem.

d Columba mea. per intentionem simplicitatem.

e Formosa mea. per exteriorum bone statem.

f Et veni. ad huius mundum mihi soli. vñ pñm pceptum decalogi. Non habebis deos alienos coram me. et subdabis regnum. **g** Nam em hyems transiit: ymber abiit et recessit. Flores apparuerunt in terra nostra: tpus putatibus aduenit. **h** Vox turtureis audita est in terra nostra: ficus prulit grossos suos vinee floretes tederunt odorem suum. **i** Surge proera amica mea: speciosa mea: veni. columba mea in foraminibus pretre in cauernis macerie. **j** Domini de mihi faciem tuam: sonet vox tua in auribz meis. vox em tua dulcis: et facies tua decora. **k** Capite nobis vulneribus.

b Flores apparuerunt tecum. i. tempus amenum libertatis venit in quod libere potes nubis uiire habant tpus libertatis intelligi hic per tempus vñale in quod incipiunt flores apparere. turtureis catare. et aues cedere. vinee florere in terra illa quod est valde calida. arbores putari. et pme fucus matrari. et km veritatem bystorie plus israel exiuit de egypto in vere. **m** Exiuit enim. xv. die mensis pmi quod incipit a prima lunatione. pñm hori equinoctio vñali. ut dixi pleni. Gen. viii. et Exod. xii. et quiq; dies ab exitu fuit data lex in monte synai. **i** Surge proera tecum. exponat ut s. quod repetitio eiusdem ad maiorem excitatoz. **k** Columba mea. hic incipit sus in hebreo. Columbia enim nesciat in foraminibus parietum et petra. quod que designat hic locus castron ubi plus israel habitabat. Est igit sensus.

k Columba mea. i. plebs hebraica. ut predictum est. **l** In foraminibus petre in cauer. mace. i. in bitaculis tuis. **m** Quidam mibi faciem tuam. hilariter recipiendo legem meam. **n** Sonet vox tua in auribus meis. pñtendo conservatoz mee legis. fm q scribit Exo. xxxii. Venit g moyses et narravit plebi omnia vba domini atque iudicia. rñditq; plus cunctus una voce. omnia vba domini que locutus est facie m. et quod hoc fuit deo placitum. id subdit.

o Gloria enim tua dulcis est tecum. Capite nobis. Post amoris sponsa et sponsi. pñtioha hic interserunt impedimenta et licet plura fuerint ubi in deserto plus plures offendit deum. tñ hic ponunt duo magis notabilia. scdm ibi. In lectulo meo. Primus autem impedimentum est de adoratore. vite vituli quod fuit maximum. ad quod inductus fuit plus aliquos ad ydolatriam magis. pños. et fraudulenter sub specie boni dicentes aaron Exo. xxxii. Fac nobis deos quod procedant nos. Moysi enim viro huic qui nos eduxit de terra egypti nescimus quid acciderit. q. d. non possumus pcedere sine ductore. et isti postea fuerunt imperfecti per leuitas. ut ibidem b. et hoc est quod hic dicit.

p Capite nobis. i. interficie.

q Culpes paruulas quod devio. vi. i. psonas tolose inducetes plus ad ydolatria. **r** Nam vincia nostra. i. plebs

israelitica. **s** Isa. v. Vineae domini exeritum domum israel est. **t** Floruit. floruerat enim hec vinea in receptaculo legis deuota. et sic tpe florit ois vinee vulpes ibi transientes et flores excutientes faciunt magnu damnum. sic predicti idonei in vinea isrl fecerunt magnu damnum spuale. veritatem quod leuite luxerunt se cum domino et moy. se Exo. xxxv. Si quis est domini uigil. nibi congregari. quod ad eum oes filii leui qui erant pñ nobilis ipsi. io in persona eorum dicit sponsa.

t Ode. me. mibi et ego illi. et non viculo pñstatili. **v** Qui pascit inter lilia. i. telecast in personis inuidis ab idola tria.

w Donec aspici. d. s. expiationis i. quod pñces moy filius fuit placatus ipso de petro vituli pñ quod subdit. **y** Et inclinans. in heb. b. fugient in umbra. i. dicti petri macule. et pñ dei placato subdit sposa.

z Reuertere dilecte mihi. diligendo me sicut prius. **a** Similis esto capree tecum. i. fac illud celeriter. **b** Sup montes bethel. i. sup montem synai ubi dominus loquens moyis quod dicitur montes in plurali romb superadictis. et dicitur mōs bethel. i. domini deus qui bitauit ibi cum moy se. tñ in heb. b. **c** Sup montes batbar. i. partitibus vel separationis. s. de te a ipso. ut dicit hic r. sa. quod tunc epis dicitur dominus moyis. **d** Ade et descendere de loco isto peccavit plus tuus tecum. et sequitur. Non enim ascendam tecum. quod plus dure ceruicis est. tñ furalit ad pñces moyis pñcessit se esse ductorem ipsi.

e Capitulum. iii. **f** Lectulo meo. Hic ponit secundum impedimentum quod ostigit per exploratores quod terruerunt plus instantium. quod dimissio moyse et archa domini voluerunt reuerti in egyptum di. Num. xlii. Constituam nobiscum et reuertamur in egyptum. ppter quod dominus iratus dedit sinuas et retractabilem. quod omnes egredi de egypto a. xx. annis et supra morerentur in deserto ppter calciph et iousie. et hoc impedimentum lamentat sponsa deo.

g In lectulo meo. i. in moyis tabernaculo. ut dictus est supra. j. ca. **h** Per noctes. i. tpe tribulatibus exercitate per exploratores.

i Quisquis quem diligenter. moyses enim et aaron in tabernaculo orauerunt dominum. per pñtov dicta sua tparent. sed quod non fuerunt exauditi. id subdit quis uillius et non inueniens tecum. **j** Sur. et circuibo ci. i. testum annis. tñ quod lñ non possit dici ciuitas fm se acceptum. tñ dicitur ciuitas ppter multitudinem ipsi ibi circueuntis. in quod erant sexcenta milia absq; mulieribz et pñulis.

k Per vicos et plateas quam tecum. quod in omni loco ad quem plus declinabat implorabat dei misericordiam. Et dominus reuertit ad factum moyis et aaron deo.

l Inuenerunt me vigiles. i. moyses et aaron. ut dicit bra. sa. eo quod vigilabant super custodiā ipsi. et annunciant auerunt ipsi sinuam domini. Sed quia die sequenti populus penitens de dicta rebellione dixit. Parati sumus ascendere ad locum de quo locutus est dominus

Lanticoz

q; peccatum? Num. xiiij. 7 sic quodammodo quere
hanc tei benivolentia. p; q; in psona talium dicit sposa
b; Nu quem diligit anima mea vidistis: ad moysen et
aaron fmonem dirigendo. 7 q; no ruderit huius eorum desiderium
6 magis ad huius Num. xiiij. Nolite ascendere
no enim est deo vo
biscum tamen ad di
ctam peritum non
ponit hic rnsio.

b; Paululum.
Dic p; nr ponit
q; adam supradic
torum cedrati
ua. s; amoris sp
si et sponsa. et pa
mo ponit huius
amoris forma
tio. sedo spouse
mendatio. ibi.
Que est ista. Cir
ca primus dicit
sposa.

b; Paululum
cuz ptransfem
eos. s; moyse et
aaron: de q; fit
sermo immediate
cedens.

i; Inueni quem
diligit anima mea.
q; moysi aaron et moyse et tota illa generatōe q; ex
erat de egypto a. xx. annis et supra ut pdictum est. ipsi
israel inuenit deum apicium sub ioseph duce q; mirabi
liter iordanem transiit et potens aduersarios deuicit.
k; Tenui cum nec dimittam. q; toto tpe ioseph plus
non recessit a dei huiute: Josue vi. l; Donec intro
ducam illum in domum misericordie. i; donec figam eius
tabernaculum in sylo: Josue. xviii. Ibi enim habuit p
mum tabernaculum dñi stabilem mansione. et dictum
fuit super illi: Josue. 7. 1. Reg. Hic autem illud tabernacu
lum in q; de spaliter habitabat domus misericordie et genitricis
sponse p; ipso israel q; tunc erat. q; de oblationib; pentu
eius factum fuerat in deserto: Exo. xxxv. Et q; quies
poli in seruitute dei erat desideranda: i; subdit.

m; Adiuro vos filie birlin. et exponat ut s. ca. pce.
n; Ne suscitatis re. i; ne declinetis ad idolatria p; quam
interrumpit q; es ista. huius tamen fecerunt post mortem
ioseph. vt; li. Iudi. ut dicet postea.
o; Que est ista. Dic p; nr ponit spouse mendatio. et
p; mo hec mendatio ponit sub pabola mulieris dntuo
se. sedo sub pabola mulieris speciose. c. seq. Prima in
duas. q; p; mo ponit dicta mendatio. sedo includit
intenta oclusio ibi. Ereditimi. prima adhuc in tres. q; p
mo mendata de sacrificiorum oblaede. sedo de castro
disposito ibi. En lectulum. Circum de tabernaculi co
positione ibi. Ferculum. Circa primum sciendum q; post
oblatōs sacrificiorum in altari holocaustorum: q; erat sub
diuino. sacerdotes offerebant thymiamam in altari incensi
q; erat in tabernaculo. et tunc erant sacrificia summa
ta ut h; he. ix. Et q; tamen ad hoc d. o; Que est ista. i.
Spelacita in pspectu dei. p; Que alcedit p; deser
tum. tendebat enim ad terraz pmissionis. q; altior est il
lo deserto. q; Sicut vngula sumi ex aro. re. q; d. i. p
pter thymiamam ppositum erat plurib; aromaticis reb;
Exo. xx. et designabat deuotōs pli p; quam merebatur ad
terram pmissionis introduci. r; En lectulum. hic
p; nr menda de castro dispositio q; optime dispo
nebant circa tabernaculum ut plenaria dixi Num. iiiij.
Tres enim tribus erant in pte orientali. et tres in occiden
tali. et aliae sex in pte aq;lonari et meridionali: et hoc est
q; d. r; En lectulum salomonis. i; tabernaculum
federis q; d. dei lectulus. s. i. ca. q; de noie salomonis
intelligit in hoc li. ut dictum est s. i. ca.

s; Seraginta fortis. i; seragesies. x. milia. que faciunt
sexcanta milia pugnatorum q; excubabant circa tabernacu
lum Num. iiij. et adhuc erat tria milia. d. l. Si non opuntur
bic q; scripture frequenter tales minutias omittit. Non
autem bic unius fortis ad designandum. x. milia. q; p. lx. fortis
seragesies. x. milia.

g; intelligunt ut di
ctum est. eo modo lo
quendi q; d. de dauid
ii. Reg. viij. Tu
vni p; decez milib;
pputaris.

t; Et fortissimis
isrl. hoc d. ad exclu
dendum mulieres et
puulos et debiles
et senectute q; non
pcedebant ad bel
la q; sunt.

v; Omnes ten
tes gladios re
transfem eos. s; ambiunt ex fortissimis isrl:
omnes tenetes gladios: et
ad bella noctis. Unius
cuicunque ensis sup femur su
um: ppter timores noctur
nos. Ferculum fecit sibi rex
salomon de lignis libani.

x; Columnas eius fecit ar
gentinas: reclinatorum au
reum ascensum purpureum me
dia charitate pstrauit ppter
filias isrl. Ereditimi filie
syon: videte regem salomonem

de nocte.

y; Circulum. Dic tertio pmentum de tabernaculi ppo
sitione. ad cuius pstructō obtulit ipsius donaria mente de
uota atque pmpissima Exo. xx. q; tamen hoc fuit ad manda
tum dei. q; pcepit fieri tabernaculum fidei: i; d.

y; Ferculum. fe. si. rex. salo. i. ipse deo ad cultum suum fecit fie
ri tabernaculum qd d. hic ferculum. a fero fers fert. q; si fer
culum: q; portabat p leuitas de loco ad locum. ut; Mu. iij.
vii in heb. sic bi. Papilionem fecit sibi rex salomon. Est
autem papilio domus portabilis de lignis libani. Dicit enim ra
sa. q; iacob ante q; descendebat in egyptum vidit in spū fi
lios suos inde postea exituros et tabernaculum deo factu
ros in deserto ubi non habent ligna setib; de qbus tamen fa
cte sunt tabule tabernaculi et vectes et archa et plura alia
ppter qd portauit secum in egyptum semina et radices ar
borum ad opus illud necessaria et de monte libani q; est in ter
ra chanaan et hoc modo tabernaculum d. factum de lignis
libani. Si q; s autem dictum rasa. non recipiat. I; non videat
aliquid absurdum includere. pot dicere.

z; De lignis libani. i. d. lignis silib; illis q; crescunt in libano
a; Columnas ei p; fecit argenti. q; intra tabernaculum erat
q; tuorum columnarum q; bases erant argenteae. et in illis columnis
pendebat velut dividens scutum et scutum sanctorum: et i; dicunt
argenteae a base q; sustinet totum residuum Exo. xxvi.

b; Reclinatorum. i. apiciorum qd erat q; sedes dei

c; Aureum. q; totum de auro purissimo. Exo. xxv.

d; Ascensum purpureum. Dic vocat velum pdictum:

eo q; in columnis erat sursum eleuatum. et purpureum eo

q; erat ibi varietates purpuree intermixta. Exo. xxvi.

e; Media charitate pstrauit. q; post velum intra scutum

sanctorum sup pavimentum erat archa in q; erant tabule tur
na aurea bns manna. et vga aaron que fronduerat. que

erant diuine charitatis ad plumbum signa.

f; Propter filias birlin. i. ppter psonas de populo isra
hel quibus bierusalem metropolis erat futura. p; quaz
salute ante apiciorum fiebant orationes a summo sa
cerdote.

g; Ereditimi filie syon. Dic inserit intenta pclusio. s. q
er; p; sideratoe p; dictorbeneficio p; plus attendat dilecto
nem dei erga ipsum. et potissimum in legis datione p; quam
pli illum sibi elegit et sibi desponsavit. i; subdit.

g; Ereditimi filie syon. de meditatione terrestri et car
nali. b; Et videre regem salomonem. id est deum

vobis specialiter factum regem in datione legis. quia

Liber

modus regis est dare legem subditis. **a** In diadema te. i. regia dignitate. **b** Quo coronauit illum mat sua. i. plebs hebraica qm legem ei suscepit tanq dñi et regis sui: eo mō loqndi quo plus dñ coronare aliquem in regē suum qm recipie eum in regem et dñm: sic de dñid dñ. ii.

Reg. v. Et vñerit vñuerse trib⁹ isrl ad dñuid in bebrō et seq̄ ibidez. **U**nseruntq dñuid regem sup̄ isrl. dñ ac bic plebs hebraica dei m̄f eo q̄ nascitur erat de ea fin carnem p̄ agnem. **Matb. 1.**

c **U**n die desponsatiois ei. i. tpe da tois legis. in q̄ de sponsauit sibi ple be illaz: ut dictū ē. **d** **E**t in die leticie cordis eius. qd̄ deo fuit placitū dñbūm pl̄i dñ. **Ero. xiiii.** Omnia vba q̄ locutus est faciem. **Ca. viii.**

Q uāpulcra es amica mea: q̄pulc̄es. **D**entis tui columbar̄ absq; eo qd̄ intus lat̄. **C**apillitui sicut greges capraz: q̄ ascē terunt de monte galas. **D**entes tui sicut greges tō saz que ascenderunt de la uacro. **O**mnes gemellis fetib⁹ et sterilis non est inter eas. **S**icut vitta coccinea labia tua: et eloquium tuū dulce. **S**icut fragmen malī punici: ita gene tue" abs q̄ eo qd̄ intrinsecus latet. **"S**icut turris dñuid collū

Ortū ad p̄mū dñ.

a **Q** uāpulcra es. i. valde pulcra. **b** **O**culi tui columbar̄. i. simplicis aspect⁹. qd̄ multus facit ad gratiositatē mulierl. **c** **A**bsq; eo qd̄ intrinsec latet. i. pulcra membror̄ dispositioe sub vestib⁹ latente. **d** **C**apilli tui sic greges capraz. et ordinate dispositi et p̄positi. **H**ec em̄ similitudo et alieno sunt in omnib⁹ p̄ditionib⁹: qd̄ tunc esset identitas: s̄ aliqui sunt in paucis et aliqui in unica.

e **D**entes tui sicut greges tonsaz. i. albi bene ordinati. **f** **O**mnes gemilis fetib⁹. i. supiores dec̄ter corndet inferiorib⁹ sicut gemelli adiunicem.

g **E**t non est sterilis inter eas. i. nō est alijs dentium fractus vel putrefactus.

b **S**icut vitta coccinea labia tua. s̄ em̄ labia in pte vbi p̄iungunt̄ rubea. q̄ rubedo iuē albedinē facit ad decorē. **i** **E**t eloquum tuum dulce. i. ḡtum oib⁹ audientib⁹ ip̄m. **k** **S**icut fragmen malī punici. qd̄ est rubicidum in pte opposita soli. **l** **I**ta gene tue. rubicidū in pte eminentiū iuē albedinem circū stantem.

m **A**bsq; eo qd̄ intrinsec latet. exponat̄ ut supra.

n **S**icut turris dñuid collum tuum rectum et decenter eleuatum. et in hoc tenet similitudo.

o **D**uo vbera tua sicut duo binuuli capre gemelli. i. habentia p̄formitatem eleuatōis. nō enī nimis et decentem inqntuū facit ad onſionem muliebris sexus. **Omnia p̄dicta faciunt. vt̄ ad corpore pulcritudinē mulieris.** Per hanc aut̄ pabolā intelligit pulcritudo sp̄ualis spouse fm̄ statum illi⁹ t̄pis. cui⁹ caput dñ ouenienter patriarcha **Ja cob** alio noie dicit⁹ isrl. a q̄ sicut a capite denioianē israfite. **C**apilli immediate orientes ab hoc capite sunt. xii. patriarche. oculi v̄o moyses et aaron dirigentes pl̄hi: dentes v̄o bellatores parati ad deuoratō aduersario. vnde dicit ille strenuus bellator caleph **Nume. xiiii.** **S**icut paucem possumus eos deuorare. **L**abia v̄o eloquium dulce p̄ferentia leuite cantores dicentes diuinās laudes. **G**ene v̄o rubicidū alij leuite misstrates i altari holocaustoz in quo erat ignis p̄tinu⁹. **P**er guttur aut̄ intelligunt̄ flu

diosi in legē. vt dicit ra. sa. ip̄e hoc p̄pāt tutti dñuid munite clypeis. q̄ p̄ tale studium bñc arma p̄ impugnacōes legis diuine. et p̄ talē modum dicit mḡf sen. in p̄n. li. sui in q̄ ponunt̄ sine studiosoz in diuina lege. **F**idem n̄rā aduersus carnaliū boim errores dñuidi. ceturz clypeis munire vel poti us munitam oñ dñe studiuimus. **D**uo vbera sūc due tabule testi moni ex qb̄ su gi lac sacre scie et deuotionis.

p **D**onec aspi ret dies. s. noui testamenti. de q̄ dicit apl̄is Ro. xiiii. **N**ox p̄cessit dies aut̄ appro pinquit. **U**n dñ **Lu. xvij.** **L**et p̄bete vsc̄ ad io bannem. in q̄ in cepit dies noui testamenti. **q** **E**t inclinet vmbre. q̄ in no uo testam̄to ces sante figure adue niente veritate. cuius qdāmō erant vmbre.

r **G**adam ad montem. Postq̄ salomon descripsit mutuū amorem sponsi et sponscūm statū egressus de egypto et p̄cessus in deserto. hic p̄nr idem facit fm̄ statū accessus ad terminū. s. ad terram sanctam. **E**t dividit in duas ptes. qd̄ primo describit q̄tum ad in gressum terre. secūdo q̄tum ad statū ipsius possesse ca. seq̄nti. **C**irca primū excitat sponsa et duob⁹ ad in gressum terre. **E**cōm ponit ibi. **M**ort⁹ p̄clusus. **P**rimū aut̄ excitatiū est amor sponsi et spouse q̄ facit eos p̄corditer ambulare. ip̄e qd̄ dicit sponsus.

r **G**adam ad montem tc. i. ad terraz iudee q̄ est mōtuosa et in q̄ crescent aromaticā inter q̄ est myrrha. q. d. spons. hoc dñ te excitare ad vericendū illuc. qd̄ consors ero et dux vietue. hoc em̄ dixit **Josue. j.** **S**icut fui cum moyse: ita cro tecum. nō dimittam te nec derelin quam. tu em̄ sorte diuides ip̄lo buic terram p̄ q̄ iuravi patrib⁹ tuis. et vt magis excitet eam p̄medat eam di.

s **T**ota pulcra es ami. mea. qd̄ infectis illis iimine te moysi morte q̄ peccauerat in pctō p̄bego. **Nume. xvij.** p̄p̄ls remasit sine notabilī macula peti sub iose. **t** **E**leni de libano. nō est bic liban⁹ nomen montis in iudea exntis. s̄ alteri⁹ loci ultra iordanem. vñ filij isrl venerunt in iudeam. **F**req̄nter em̄ diversa loca eisdē nominib⁹ noriant̄. **E**t dñ bic ter veni: ad maiorem exatōz. sicut **Jere. xxij.** **T**erra terra audi dñbū ro minū. **v** **C**oronaberis de capite amana tc. **In heb. h̄i.** **R**espices de capite amana. **S**unt em̄ amana. sanir et hermon noia mōtūm vltra iordanem exntiū: vñ v̄i terra iudee. et iō p̄plus isrl illuc veniens aspiciebat terrā sibi p̄missam gaudēs. ip̄e eius pulcritudinem. et forte imposuerit sibi serta vel coronas in signū exaltato fm̄ q̄ h̄z trāslatō nr̄a. **w** **E**coro. de ca. ami. tc. i. videb̄ terrā tibi p̄missaz de locis istis. **x** **E**cubi. leo. tc. in mōtib⁹ ei illis erant cubilia leonū et pardoz. nō tñ nocuerit filius isrl. sic nec sp̄etes horribiles i debto ex tcs. p̄ q̄s filij isrl tñsicer. deu. viii. **y** **V**ulnerasti co-

Lanticoz

modus est amantiū loquendi ad exp̄ssionē amo-
ris. **In** vno oculoz tuoz. i. moyse q̄ s. dictus ē
vnus ocul⁹ spōse: qui fuit deo valde amabilis. ⁊ ap̄e
en fuit deus p̄plo f̄u⁹ orabilis. **a** Et in vno crine col-
litui. i. ioseph q̄ fu⁹ it deo valde accept⁹: ⁊ fuit vn⁹ de
capill⁹ spōse seu
cni⁹ vt dictū
est supra.

b **D**epulcre se
mammie tue r̄c.
erponat vt su-
pia de vberibus
spōse que p̄cī-
tur b. **c** **D**ul-
ciora vno. ⁊ p̄e
pulcritudinez ⁊
mūdiciam legis
p̄cīte in tabulis
d **F**auus di-
stillas labia tua
r̄c. hoc d̄r̄ce ozo-
nib⁹ deuoſ ſum-
mi pontificis et
cantoz q̄ fiebat
in pſona totius
ecclesie. **e** Et
odor vſtimēto-
rū tuoz r̄c. p̄n-
guero odoſero
quo vñctuz fuit
tabernaculuz et
omnia eius v̄cē-

ſilia: **E**rodi. xxx. Et dicuntur vſtes spōſe: q̄ taberna-
cuſu erat in magnū decorem ⁊ ornatiū totius populi.
f **H**ortus p̄clusus. **H**ic ponit ſcdm incitatū ad ter-
re promissionis ingressum: qđ est fertilitas terre et ei⁹
amenitas: ⁊ p̄iungatur ſic la. **g** **S**oroz mea spōſa:
i. ecclēſia iſrl̄que d̄i ſponsa tei: eo q̄ deſponsauit ea⁹
glegem in monte ſynai: ⁊ ſoroz: q̄ ſi humanitatez erat
accepturus de gente illa. **h** **H**ortus cōclusus. i. eſt
terra tibi p̄missa. **H**ortus p̄pter eius ſecunditatem.
i **C**onclusus. p̄pter eius fortitudinē: q̄ ab occidente
claudif̄ mari mediterraneo: ab oriente iordanē fluuiō
ab aquilone monte libani: a meridie deferto legypti q̄
nō p̄t teſſili transſiri. **k** **F**ons ſignatus. ponit
hic fons in ſingulari. p̄ fontibus in plurali: ſicut freq̄n-
ter alibi fit in ſcriptura. habz em̄ illa terra multos fon-
tes ita limpidos ac ſi eſſent ſigillati ne bestia vel homo
poſſet aquā turbare. **l** **E**missiones tue paradiſus.
i. riuiuſide deſuentes rediūt terrā amena ad modū
paradiſi: vnde te quadam parte illius terre d̄i ſene.
iij. **E**levatis itaq̄ loth oculis vidi omnem circa regi-
onem iordanis: q̄ vniuersa irrigebat ſicut paradiſus
domini r̄c. **m** **D**aloz p̄unicoz. i. malorū granato-
rū que crescūt in illa terra cū multis alijs arborib⁹ fru-
tiſeris. **n** **C**yprī cū nardo. eſt aut̄ bic cyprī noia-
tū caſus ⁊ plurale buiuis nois cyprius q̄ eſt arbor aro-
matica. ⁊ etiā crescit in vineis cingaddi. vt dictuz eſt s.
ca. ſi nardus eſt pianta aromaticā. **o** **C**roc⁹.
berba aromaticā: gall. ſaffren. **p** **F**iſtula. berba eſt
p̄ducens cannas q̄ ſuccus p̄ decoctionē fit zuccara
q **E**t cynamomū: arbor aromaticā cui⁹ cortex cane-
le gallice dicit̄. **r** **C**ūvniuersis lignis libani. eſt em̄
mons libani in extremitate terre promissionis versus
aquilonem in quo crescūt cedri ⁊ multa alia ligna pre-
ciosa. **s** **M**yrba ⁊ aloe. Eſt aut̄ aloe arbor aro-
matica cuius lignū eſt valde odoriferū: ⁊ contritū va-
let ad medicinas ⁊ vnguentā: ideo ſubdif̄. **t** **C**um
omnib⁹ p̄mis. i. p̄cipuis vnguentis. bec oia dicunt̄ ad
terre p̄missionis cōmendationē in qua talia oīuntur.
ad cuius p̄missionez ad̄ ſubdit̄. **v** **F**ons
hortorum. hoc dicitur p̄pter iordanem fluuium q̄ cur-
rit fm̄ longitudinez terre p̄missionis cam̄ irrigans in

multis locis: iō ſubdif̄. **F**ons hortoz. ⁊ accipit hic fons
in ſingulari. p̄ fontib⁹ in plurali: ſicut d̄r̄. **S**illogismus eſt
oro. i. cōgeries orationuz: q̄ iordanis ex duob⁹ fontibus
orū quoz vnuſ vocat ior: alius dan. q̄ ſiliuncti iordanis
nomē efficiat: vt dicit biero. ſup̄ matbeū: et patet in descri-
ptione terre sancte

r **P**ut eus aqua-
ru. q̄ iordanis abū-
dat i aquis. eo mō
loquēdi q̄ alioſ ab-
undans in pecuni-
is d̄i puteus pecu-
niarū. **y** **A**liuē-
ti. dicūtur em̄ p̄pae
viuere illa q̄ babēt
in ſe principiuſ ſui
motus ut aialia et
plante r̄c. inq̄tum
babent in ſe princi-
piuſ ſui motus fm̄
augmentū ⁊ decre-
mentuz: ⁊ ad ſiliu-
dine buiuis dicunt̄
aque viuenteſ que
ſcaturiunt ex fonti-
bus quales ſunt a-
que iordanis. aque
ivo cystemales di-
cunt̄ mortue.

a **Q**ue fluunt in
petu te libano. ior-
danis enim oritur

ex fontibus predictis ad radices montis libani ut dicit
hierony. ſup̄ Math. **b** **S**urge aquilo ⁊ veni auſter.
r̄c. q̄ ad flatū ventoz oſſitariū p̄tū fluunt gutte aroma-
tice de arborib⁹ aromaticis buiuis terre que colligunt ab
incolis eo q̄ ſunt preſcioſe. **D**ec oia predicta ſunt de com-
mendatione terre p̄missione ad excitandū deſideriū ſponsa.

Taplin. v.

Teniat dilectus meus. Postq̄ deſcripsit ſalomon
amore ſponsi ⁊ ſponsa put respicit ingressus terre
Dic p̄n̄ idē deſcribit. put respicit tps ipius poſſeſ-
ſe: ⁊ diuidit in duas p̄tes: q̄ primo facit hoc fm̄ tpa iouſe
⁊ iudicū: ſecondo fm̄ tpa a dauid vſq̄ tpm ca. ſe. **C**irca p̄n̄
ſciendū q̄ populus iſrl̄ illis tpibus aliquāt fuit in pſpe-
ris. aliquāt in aduersis: ⁊ ideo primo tangunt pſpera. ſcđo
aduersa. ibi. **E**go dormio. **C**irca primū dicit ſponsa.

a **G**enit dilectus meus in hortū ſuū. i. habitet mecum
p̄ p̄dceſſionem ſue bonitatis in terra mihi cōcessa que
vocat horū dñi: eo q̄ colebat ibi. **b** **E**lt comedat fru-
ctū pomoz ſuoz. i. vt comedere me faciat ⁊ fructus terre
mihi date in pace: eo mō loquēdi quo dixit dñs Abrae:
Scn. xxi. Nunc cognoui q̄ timeas dñm. i. cognoscere fe-
ci: vel q̄ actus ⁊ paſſioneſ fideliū ſu scriptura aliquāt attri-
buunt ipſi deo: **I**ct. ix. Gaule ſaulc quid me pſequeris. i.
fideles meos. ⁊ ita comedio fructū tre attribuit ipſi deo:
q̄ pp̄lis eius comedit qn̄ cū iouſe terrā intravit **J**ouſe. v.
Comederunt de fructibus terre defeciq̄ ſi manna. et quia
hoc fuit ex dono dci: ideo ſubditur in pſona ſponsi.

c **G**eni in hortū meū ſoroz mea ſponsa. habitado ibi in
bonoz abundantia. iō ſubdit̄.

d **M**effui myrrā me-
am. i. pp̄au tibi terre bona. **e** **C**omedeti. exponat vt di-
ctum eſt.

f **S**auū cū melle meo r̄c. p̄ hoc deſignat ab-
undantia mellis vini ⁊ lactis in terra illa: p̄ter qđ ſubdif̄

g **C**omedite amici r̄c. i. q̄diu adberet mibi q̄ amici-
am ⁊ latrā habebit om̄ bonoz abundantia: ⁊ hoc p̄t̄
ex decuruſi veteris testamenti.

h **E**go dormio. **D**ic cō-
ſequēti ſonū aduersa. ipſi. n. iſrl̄ ex abūdātia bonoz r̄c
poraliū declinavit ad ydolatriā: ſicut p̄diterat moyses de-
utro. xxxij. **I**nraſſatus eſt dilectus me⁹ ⁊ recalciitrauit.
inraſſatus impinguatus ⁊ dilatatus tercliq̄ ſeu facto-
rē ſuū r̄c. ⁊ ideo dominus post muleam ſufferentiam infi-
xit penam debitam: vt ſic pena docente reduceret ad peni-

Liber

tentia: ppter qd sic pcedit: qz pmo ponit culpa: scdō pena: ibi. Dilectus meus. Tercio pnia. ibi. Surrexi. Circa p mū dicit in psona dñi. **b** Ego dormio. i. pcta ad tpus dissimulo. vn cōter dñ ab homibꝫ deus dormire qn pessimos homines differt punire. **c** Et cor meū vigilat. i. preuideo tpus debi tū punitiois: et sub dicit in psona sponse adulterāi a sposo reuocate. **k** **d** Dilecti mei paphas suos et doceores. **i** Dulsatris. me ad penitentiam. **m** Aperi mibi. q pscens bo ni. **n** Soror mea amica mea. tc. tpe. i. pterito que in uocetie. **o** Quia caput meū e plenii rore. p rorem intel ligit qua pluvia: p guttas noctiū magna. Ros em̄ t plu via differt fm pa citate t multiplicati ate materie. i. me ebiorp. et loqtur dic deus fm modū sponsi recōciliatio nem sue spōse desiderantis: t nō re tardat ab hoc ex iū portunitate tpis. t subdiē rñsio spōse male recōciliationē recusantis cū dñ. **p** Expoliani met tunica mea. i. dumisi cultū diuinū cōsue tuā diu est. sicut p̄z in pcessu libri iudicū. Modus em̄ viuendi cōsuetus alicuius vulgarit dicit tunica eius. **q** Quō induar illa. qz p admonitiones paphaz wlebat ipsi reuerti ad cultū diuinū. **r** Quai pedes meos tc. hoc dñ fm estimationē ydolatrantis populi: q cultū dei re putabat immūndū t cultū ydoli mūndū. Et sic exponit Ra fa. **s** Dilectus meus. qz post culpe dissimulatōne de adhibet penā: ideo dicit spōsa: Dilectus meus misit manū suā. i. manū sue iusticie ad puniendū me. **t** Per foramen. Prosech pabolā sponsi irati p spōsam apertio nem ostū sibi teneganc: q p fenestrā vel aliquā apturam infert baculū ad pcutiendū eam. **v** Et venter meū intremuit ad tactū eius. qz pp̄s a deo pcessus cōcipiebatti more eius. vt patet libro iudicū in pluribus locis. **x** Surrexi. Hic psequenter pena docente subdiē penitētia. Et diuidit in duas ptes: qz pmo p pniam querit spōsi reconciliatio: scdō ponit pulcritudine ei⁹ tescritio. ibi. Qualis est. Circa primū dicit spōsa. Surrexi vt apirez dilecto meo. querēs ei recōciliari t sic a pena liberari. **y** Man⁹ mee distillauerūt myrrhā. i. applicau me ad opa pnie q designat p amaritudinē myrrbe. **z** Pessulum ostū mei aperui tc. pessulū ē ostū in magna porta: t p hoc designat q pnia in principio est impfecta: ppter qd subditur. **a** At ille reclī. atqz trāsi. qz nō statim ad clamorez poli liberabat eū a pena: t qz ex hoc augebaſ afflictio: ideo subdiē. **b** Unum mea liquefacta est: sicut sagimen in patella. vnde de boie dimisso in afflictione dicit vulgarit p frigid in sanguine suo. **c** Quesui illū tc. qz sicut dñm est de nō statim liberabat pp̄lī s dimittebat eū affligi ab aduersariis: vt a philistis t moabitis: et ceteris gentibꝫ circa terrā iudee cristentibus: vt p̄z ex decursu libri iudicū t. **j** Reg. iō subdiē. **d** Inuenierūt me custo. tc. i. pncipes gentiū in circuitu iudee exūtiū q noiaſ bic ciuitas a bierlm metropoli iudee. **e** Percusserūt me. nō cumen tū inferēdo psonis. **f** Culcerūt palliū meū. spoliando me bonis meis. t qz pp̄s cois ppter peccatum ydolatrie

nō erat dignus eraudiri: ideo querit se spōsa ad psonas mūdas ab ydolatria: qz sp̄ in pplo isrl fuerit ali que tales qntūcūqz ipsiis cois: vel etiā pncipes ad ydolatria tedinaret. vn. in. Reg. tir. dicit dñs ad helyā. de reliqui mibi iū isrl sex milia virorꝫ: quon̄ genua nō sunt curuata ante ba al. **g** Et qz pces ta liū sunt eraudi biles. ideo dicit. **h** Adiu. vos filiebie. i. psonae de uore de isrl: nec est p illud qd di cū est s. j. ca. q filie bierlm signifat fragiles populi qz ta pfecte psonae q ipfecte sunt de eodē populo: s. s. j. capi. ipfecte dicit filie bierlm p̄t fragilitatē set. bic autē perfecte eodem noīe no minant rone te uotōnis de qua fit biementio: q magis vigere sollet in mulieribꝫ fm illud qd canit ecclēsia. **i** Intercede p deuo to semineo sexu. **j** Ides em̄ nomē

in sacra scriptura ex diuersis p̄petratibus nō solū accipit p diuersis. s etiā aliqñ p dñis. sicut deus leo dicit rone magnanimitatis: Apoca. v. Cicit leo de tribu iuda. t dyabolus rōne rapacitatis. i. Pe. v. Aduersari vester dyabolus tāqz leo rugiens tc. Dicit igitur. **g** Adiu vos. i. p̄ re sacrā dep̄cor. **b** Filie bier salē. i. deuote psonae. **i** Si inuenieritis dilectū meū. robis gratiosum in orōnibus vñs. **k** Et nuncici ei. p̄ me dep̄cādo. **l** Quia amore langueo. i. recōciliari sibi desidero. **m** Qualis ē. Dic dñr ponit spōsi descriptio. t diuidit in duas ptes: qz pmo circa hoc mouet questio: scdō ponit rñsio. ibi. Dilectus meus. Circa primū sciēdū: q sicut ipsius peccator recurrebat ad deuotos pp̄s ad habendū orōnis suffragiū: ita econverso deuoti inducebant pp̄lī ad cognitionē dei t ad eius verū cultū: iō in psona eoz dñ. **m** Qualis est dilectus tuus. i. vñs attēderes quantū ē amabilis t bonus. **n** Ex dilecto. i. p̄ omnibꝫ diligend vel hoc dicis ad denotandū pcessionē diuinaz psonaz: qz filius pcedit a patre sicut dilectus ex dilecto: t sp̄fūcū ab ambobꝫ: vt amor mutu⁹ vñtrusqz. **o** O pulcritima mulieru. i. aliarū gentiū p tpe desponsatiois tuc in susceptione legis diuine vñdictū est s. **p** Qualis est dilectus tc. repetitio ē eiusdē ad maiore exercitatiōnē. **q** Dilectus meus. Dic ponit rñsio cōfitēdo dei pulcritudinē t bonitatē. qz corde credit ad iusticiā ore aut̄ sit confessio ad salutem Ro. x. Et diuidit in duas ptes: qz pmo ponit spōsi descriptio: scdō ex hoc oīt questio. ibi. Quo abiit. Circa pñm describit spōsus s̄b pabolā iuuenis fortis t gratosi. ppter qz primo pabolā ponit: secundo exponetur. Circa primum dicitur. **o** Dilectus meus candidus t rubicūd. i. in colore gratioſus. **r** Electus ex milibus. i. in multis milibꝫ nō inueniret vñtalis. **s** Caput ei⁹ aurū optimū. i. ornati corona aurea. **t** Come ei⁹ sicut elate palmar. i. frōdes hñtes densitatē foliow: et per hoc intelligit multitudo capillorꝫ. **v** Nigre quasi corvus. nigredo capillorꝫ attestatur fortitudini t iustitu

Lanticor

Hic quia hic ponit metaphora summis fortis. dicitur come eius nigre Dan. vii. vbi describit deus sub pabola iudicis in quo deces est senectus et canities: dicit deo. Antiquus sedet dierum et subdit. Capilli eius tanquam lana munda. i. alba. s. Oculi eius sicut columbe. i. bns aspectu simplici et honestu.

t. Super riulos aquos ad se lauandum ne apparet in eis aliquid immundum.

v. Quelacte sunt lote. i. albe ad modum lactis tales. n. colube sunt graciosiores alias: et hoc nocte gratiositas sponsi in oculis.

r. Bene illi sicut areole aromatum. Est aut areola portio terre bene semiata.

v. Ezec. xvij.

De areolis germinis sui que delectant valde visus quoniam incipiunt semina pullulare. Hic enim ohs quod viriles sunt maxime delectant visum et fortant et marime quoniam sunt herbe aromaticae. dicit igit. r. Bene illi sicut areole aromatum. i. sunt ita delectables ad videndum sicut areole seminum aromaticorum pullulantum.

y. Consiste a pigmentariis. i. culte et ordinate a bonis cultoribus aromaticum quod erat pigmenta dicuntur. z. Labia eius illa distillatio myrra prima. quod verba domini sunt munda et a corruptione pecti preservativa. Manus eius sunt ei portentia opativa. Ornatus auree. quod designat manus sponsi sunt ornatae anulis aureis qui sunt figure circularis: id subditur. b. Plene byacinthis. i. saphirus quod sunt byacinthini coloris: tales enim lapides ponuntur in anulis. c. Tenter eius eburneus. i. albus et politus.

d. Distinctus saphirus. i. ornatus lapidibus preciosis non immediate super carnem: sed super vestem que optime ventrem. Sicut enim in vestibus circa columnam et manus ad ornatum nobilium nunc ponuntur lapides preciosissima etiam tempore circa ptes versus ventre descendentes. e. Crura eius columnae marmoree. id est fortia ad modum talium columnarum. f. Sup bases aureas. i. super pedes calcios calceis in superficie deauratis: quales portant nobiles de hispania.

g. Spes eius ut lybanus. i. forma eius grata: sicut lybanus que est arbor aromatico ramosa et valde grata. Lybanus. n. non est hic nomen montis prout acceptum est sed in pluribus locis.

b. Electus ut cedrus. i. statura eius recta ad modum cedri. i. Sunt illius suauissimum. i. albii politum et gratosum. Et quod omnia predicta faciunt ad gratositatem iuuenient: ideo subdit. k. Et totus desiderabilis. Hec autem pabola omnes doctores hebraicos et latinos intelligunt deo: de quo dicit Greg. moral. xiiij. In deo quod forma corporis non circumscribit manus: oculus: et cetera membra sic hominum ut ex membro vocabulis effectus sue potentie designent. Habere namque oculos dicit: quod cunctaveri dicit: manus quod oia operatur. Sic ergo deo dicit. Desideratus meus candidus et rubicundus. i. benignus iustus et iarius reprobis. facies enim bovis irati rubescit et ardescit. Electus et milibus. i. per omnibus diligendus. In hebreo babet. Exiliat in milibus. i. habens in exercitu suo multa milia angelorum: Dan. vii. Milia milium misstrabat ei. et decies milies centena milia assistebat ei. Caput eius a tu optimum. i. corona aurea decoratum. i. quod nota dignitas regia: quod rex regum et dominus dominantium. Come eius. i. attributa divina: ut sapientia bonitas et. quod sicut come in be-

rent capiti et adiacent ei: sic attributa sunt idem cum divinitate et signantur per modum qualitatum sibi adiacentium. sicut elate per marum. quod multa sunt. Nigra quasi cornu. quod non senescit. per nigredinem enim hic intelligitur iuuentus ut predictum est. Oculi eius sicut columbe. quod uno simplici intuitu videtur oia. Que lacte sunt lota. quod ex coniunctione eorum quod sunt ex se non vilescit intellectus eius: ut dic predictator erronee sup. xij. metaphoram. Non enim cognoscit ea per formam etneam a rebus acceptam. sed per suam essentiam oia perfecte representantur. Bene illius sunt virtutis attractiva. sicut oculi virtus cognitiva: trahendo enim ad se electos per fidem et amorem incorporat sibi eos sicut per genas incorporantur materiales cibos.

vnde dicit salvator Johannis. xiiij. Ego eum habeo manducare quem vos nescitis. quod intelligitur ad fratrem de samaritanis sibi incorporeis per fidem. Sicut areole aromatum et. quia sicut ex areola aromatum erat odor bonus reficiens olfatum: ita ex amore divino attrahente recreantur anime bonorum. Labia eius. sunt virtus reserativa secreta quibus loquitur sanctus prophetas. ideo subdit. Lilia distillatio myrra prima. quod verba domini sunt munda et a corruptione pecti preservativa. Manus eius sunt ei portentia opativa. Ornatus auree. per figuram enim circularem anulorum intelligitur pfectio operum divinorum. Deutero. xxij. Dei pfecta sunt opera. Tenter eius est occultatio divinorum iudiciorum. vnde de hoie occulto easter dicit quod non potest sciri quid habeat in ventre. Eburneus. Est enim eburne frigidus et albii: quod consideratio occultationis iudiciorum dei incitat frigus timoris a peccato retrahentis. Proverbi. xv. Per timorem domini recedet ois a malo. et sic aia candidat desiderio vite celestis ornata. ideo subdit. Distinctus saphirus. Est enim saphirus coloris celestis. Crura illius. sunt eius virtus qua sustentat oia. Et bases auree. supposita divina seu propria. Spes eius ut lybanus. Electus ut cedrus. quod pulchritudo eius est summe desiderabilis: et altitudo incomprehensibilis. Sunt illius suauissimum: et totus desiderabilis. quod infinite bonitatis. l. Talis est dilectus meus et. q. d. corde credo et ore profiteor quod istum debeo super oia diligere.

m. Quo abiit. Dicit ex predictis oris quod vere enim penitentes et confitentes sunt adiuuandi erga deum a personis predictis: ideo queritur in persona eorum. Quo abiit dilectus tuus. quod dicatur paratus sumus te iuuare in reconciliatione ad ipsum: ideo subdit. Et queremus te. Ita tamen nostra. Quo abiit et. referenda est ad tempus captionis arches per philisteos et translationis eius ad terram illorum. Lunc. n. ut deos abiisse de terra israel: eo per spiculum super archam ex eius locum dei dicebatur. n. O pulcherrima mulierum. i. omni gentium tempore desponsatio tue per legem susceptione. Quo abiit. repetitio est eiusdem ad maiorem expressionem. o. Quo declinavit. hoc referens ad tempus reductionis arches in hebreos non operem humano sed divinum. i. Reg. vi. p. Et queremus eum tecum hoc referens ad tempus in quo deus deuotus iuit cum sacerdotibus et levitatis ad reducendum solenniter et deuote archam domini in hierusalem. q. Reg. vi. cap. Capitulum. vi.

Dilectus meus. Dicit dominus describit amor sponsi et sponsorum per tempore dauid usque ad regnum. Et dividitur in quatuor partes. quia primo tangitur tempus ipsius dauid: secundo Salomonis. ibi. Descendit horum. tertio tempus regum sequentium usque ad captiuitatem babyloniam: ibi. Meficii. Quarto tempore post captiuitatem. ibi.

Liber

Reuertere. Prima in duas: qz primo ponit spose recociliatate gratiarum actio: scđo eiusdez commendatio abi. **V**ulcra es. Circa primū sciendū qz reducta archa in bierlin p dñuid ut predictū est qz ibi instituit sacerdotes et levitas ad laudandū deū. **S**aralyp. xvij. apparuit benignitas dei et recociliatio erga poplum isrl. ppter qz regatians sponsa dicit. a **D**ilectus meus descendit in hortū suum. i. intra tabernaculū qz te tēdit dauid ad collationē arche. ii. regum. vij. b **E**t ibi pascat in hortis i. delectet in sacrificiis et oblationibz ex fide et devotione oblatis: sicut de sacrificio noe dī. **H**ec uenit. viii. **O**dorat est dñs odorē suavitatis. c **E**llia colligat. i. ministros mūdos ad suum ministeriu3 ap̄placet. d **E**go dilecto meo. i. ipso li scriuire volo. e **E**t dilectus meus mihi necessitatibz meis subueniendo. f **V**ulcra es. Hic cōsequenter sponsus sponsam cōmendat ex gratitudine dicta dices. g **V**ulcra es amica mea. i. ad pulcritudinē pristinā restituēta. h **S**uavis ex devotione mentis. b **E**t decora ex honestate puerationis. i **S**icut bierusalē que fuit electa specialiter in locū diuinī cultus: et similiē populū isrl electus fuit ad colendū deū p ceteris gentibus.

k **T**erribilis ut castroz acies ordi. qz tpe dauid in iplo isrl et in bierlin viguit militia. l **A**uertere oculos tuos a me tē. intelligit p oppositū: et est modus loquendi amātiū ad expressionē amoris intui fuit sponsus dicit aliquā spōse. Nade nō curio de te: p hoc gestū insinuās qz diligit eaz intime: sicut aliquā de puero albo et gratioſo dī. Ecce puer manrulus: insinuando p oppositū eius pulcritudinē. Aliter. ii. exponit de studiōsis in lege qz aliquā incurrunt diuina nimis curiose: et sic deus retrabit se ab eis: et sic dicit ab eis auolare. Per hoc g qz dī. m **A**uertere tē. inbēt diuinoz inq̄sito curiosa. **D**rouerb. xv. Qui pscrutator est maiestatē oppūnēt a gloria. n **C**apilli tui tē. exponat vt dī. iii. ca. vñqz ibi. o **G**eraginta sunt regine tē. p hoc vt dicit **R**a. **I**a. intelligunt. **I**c. psonae descendentes ab abraam. i. ysaac et duo filii eius: yimabel. et. xij. filii eius. de cethura. xvij. et filii iacob. xii. et filii esau. xvi. p **E**t octoginta cōcubine. i. lxxi. psonae de **P**hoe vñqz ad abraam exclusive: et ille numeratōnes accipiunt ex pmo paralypo. ca. j. Et sicut regine sunt maiores p cubinis regnata psonae descendentes ab abraā p dīte ppter magnitudinem fidei abrae exprimunt nobiliori noīe qz descendentes a noe. q **E**t adolescentulaz. i. cognationuz et gentiū a p dīctis descendētiū. q **N**on est numer. i. sune valde multe. r **E**na ē colūba mea. i. de oīb. p dīctis gentibz nō elegi nisi vñā in sponsaz. i. p plm isrl. quē despontauit p legem. Aliter etiā pot exponi: qz licet solū in bierusalē fieres oblatio sacrificiorū: tñ in singulis ciuitatibz: oppidis et villulis iudee erat loca vbi pgregabat populū ad orationem et ad audiendū legē diuinam: et dicebant synagogē: igit p regitas possunt intelligi synagoge ciuitatum p p cubinas oppidorū: et forte iste et ille erant in tali numero. vel ponit hic numer. determinat p indeterminato. sicut alibi in scriptura **D**anic. vii. Decies milies centena milia assistebat ei. **A**ngeli enim assistētes deo sunt in mul-

to maiori numerō sū omnes expositores. Per vñā qz dī columba et sponsa: intelligit tabernaculū vbi in bierusalē erat arba: qz p ceteri ciuitatibus et locis erat ad dei cultū electa. et dī electa matri sue. i. ecclesie triūpbatique que dī mater militans. **S**al. iiij. Illa que sursum est bierusalem libera est qz est matrē nra. s **E**lide rūt ea filie syon tē. populus de ciuitate bierlin et alijs ciuitatibz et locis iudee p mē dauerūt cultum dei qz erat in bierusalem pte qz admiratiue dī pfectu ecclesie tēpore dauid subdit. t **Q**ue est ista qz pgredit qz aurora cōsurgens: pulcra ut luna: electa ut sol: terribilis ut castro rū acies ordinata. **D**escendi i hortū meū ut viderem poma pualiu3: et spicerē si florissit vīea et germiassent malapunica. **M**esciui. **A**lia

tuis. " **G**eragita sunt regie. **O**ctoginta p cubine et adolescentulaz nō est numer. **E**na est colūba mea: pfecta mea: vna est mīri sue: electa genitrici sue. **E**lderūt ea filie syon: et br̄issimā pdi cauerūt regine et cōcubine: et laudauerunt eā. **Q**ue est ista qz pgredit qz aurora cōsurgens: pulcra ut luna: electa ut sol: terribilis ut castro rū acies ordinata. **D**escendi i hortū meū ut viderem poma pualiu3: et spicerē si florissit vīea et germiassent malapunica. **M**esciui. **A**lia

qz cultū diuinū valde augmentauit. **S**aralypo. xxiiij. vñqz ad. xxiij. ita qz non fuerat an pulcros tpe pspertatis qz significat p dī: nec aduersitatis qz p noctes nec status intēmedij qz p aurorā. **E**descendi. bic consequenter describit amor sponsi et spōse p tpe salomonis qui edificauit deo templū nobilissimum et in ei dedicatione descēdit diuinitas in signo visibili nebula iij. **R**eg. viii. ppter quod tūc ait salomon: **D**ñs dixit habitarēt in nebula: ppter hoc g dicit sponsus bic: **V** **E**descendi in hortū nucū. i. in salomonis tēplū. qz erat quasi dei vñbraculū. **E**t viderē poma pualium. i. opa bona humiliū. y **E**t inspicere si florisset vīea. i. israel ecclesia. **E**sa. v. **T**inea em̄ domini exercitū dom̄ isrl est. que floruit tpe dauid et salomōis. z **E**t germinassent malapunica. i. sacerdotes et levite eo qz malogranata posita erant in margine tunice summi sacerdotis qz erat caput aliorū: ppter qz in eo virtualiter intelligunt alij ministri ppter similitudines tunice in qua erant depicta malapunica. **E**xo. xxvij. tpe vñ salomōis germinauit summi sacerdotis officium: qz abiecto abiatbar factus est sadoeb summi sacerdos. in. **R**eg. ii. et sic fuit restitutū summi sacerdotium filii eleazar filii aaron qz vñspaurerat beli qz descendērat de itbamar. a **M**esciui. **H**ic ppter ponit statutus spōse post tps salomonis vñsp ad captiuitatē babylonis: breuerint tñ et succincte. Circa qz sciendum qz mortuo salomone statim populus israel qz tñ ad decētribus declinauit ad ydolatriā p deceptionem hieroboam. iii. **R**eg. xiij. et postea alie due tribus coluerūt ydola: maxime tpe achaz et manasse regū iuda: vt p. 3. iii. **R**eg. ppter quod. x. tribū primo fuerūt captiuitate p regem assyrioz. iii. **R**eg. xvij. et postea alie due p regem babylonis. iii. **R**eg. xxv. ppter qz lamentando dicit spōsa. a **M**esciui considerare. circa me beneficia dei temporibus pteritis exhibita. b **A**lia mea cōturbauit me timore ad ydolatriā inducente. hieroboam etiā timore p dēndi regū decētribuum induxit populū ad ydolatriā: ne si iret in bierlin ad colendū dominū reuertere ad priorē pñm. s. ad roboam filii salomonis: ideo subdit. c **D**ropter quadrigas amīnabat p quas intelligit potestia regni iudee. eo qz tribū iuda pñs

Lanticoꝝ

omnes doctores hebraicos et latinos meruit dignitatem regiam in transitu maris rubri. Nam alijs tribubus formidantibus moysen sequi per mare diuisum: tribus iudea postanter secuta fuit ipm et alijs postante dedit exemplum. Tunc autem aminadab erat princeps tribus iudee qui egressus est de Egypto cum na-
son filio suo qui mortuo precepit ei in principatu Iudea. viij Hebri dicunt quod hebrei est vera litera. Hia mea posuit me quadrigas pelli principatis. ita quod aminadab non est hic vnu nomine. pellis sunt duo nomina significantia populi principantem: et sic est sensus. Unus mea. si. voluntas mea. que sic noia frequenter in scripture. reo et mouet alias aie potentiias ad agendum: vo-

luntas vero quiesca induxit populum ad idolatriam quod fuit captiuatus ut dictum est: ideo sequitur: Posuit me quadrigas populi principiantis. s. assyriorum et babyloniorum qui ducebant filios israel in captivitate: sic quadrigas oneratas imponentes eis onera gravia instinere ad portandum.

d Reuertere. Dic postea tangit status populi a reditu captivitatis babylonice usque ad regnum: breuiter tamen et succinte. et secundum hoc dicitur. d Reuertere reuertere. s. de captivitate. e Sunamitis. sic noia dicit sponsa a civitate noie suna in quod plures hospitatus fuit belus: ut habeat. iiiij Reg. iiiij. In hebreo sic habebit: Reuertere reuertere sulamit. et si trahatur ad proprietatem latitudinem sunamitis. i. integra vel perfecta. q. d. reuertere ad statum postum perfectionis tue vel melius ad statum integrum fidei tue. quod post reditum captivitatis babylonice fuit populus israel in subiectio: primo psalmi. secundo grecorum: tertio romanorum: stetit tamen fideliter in cultu unius dei veri usque ad regnum. Et dicitur hic quae reuertere: quod primo aliqui redierunt de babylone cum zorobabel duce: secundo aliqui cum esdra sacerdote. i. Esdr. viij. tertio alii cum Iherusalem: quarto tempore machabeorum qui propter persecutionem antiochii fugerat ad loca deserta: et postea rediit ad civitates et loca sua habita victoria de ducibus antiochii: ut habeat. i. Macha. f At intueamur te. colorem deum in terra iuda. Utrumque quod tribus illis populis israel molestatus fuit ab aliis populis: propter quod oportebat eum frequenter pugnare: uter quod subdit. g Quid videbis in sunamite vel sulamite secundum hebraicam.

b Nisi chorus castorum. i. societas ad pugnam paratorum: et pene nemis in regulatio: civitatis una manu faciebat opus et alia tenebat gladium: et media pars populi erat armata ad melius resistendum aduersariis: Necesse. iiiij. et postea machabeorum tempore plus israel fuit in bellis quasi dominus ut ex decursu primi et secundi machabeorum.

c Caplin. viij. Quidam pulcri sunt. Postquam describitur amor sponsi et sponsorum per statum veteris testamenti: h. postea idem describit per statum novum et dividit in tres partes quod primo ponit h. statum ichoato. secundo inchoati dilatatio ibi. Tunc dilecte mihi. ecclio dilatati tranquillatio seq. ca. Circa primum describitur sponsa generaliter. secundo quantum ad effectos specialiter: ibi. dixi ascendam. Circa prius

describitur sponsa sub pabola mulieris gratiose: aliter tamen supra. iij. capitulo describit sponsa pulcritudinem a superioribus incipiendo: et ad inferiores recessendo: hic autem conuerso incipiendo ab inferioribus ad superiora tendendo. quod pro tempore veteris testamenti sponsa quasi a deo procedit et egreditur: per tempore

re de noui testamento
nisi ad celestia in deum
reducit. Et sic pabola pulcre mulieris poneatur. secundo exponetur. Et tamen ad primum sic dicitur.

a Quod pulcri sunt.

id est vale pulcri.

b Gressus tui in calciamentis. ad genitum ositatem. mulieris multum facit quod maturum et honestum exponit et calciatis pedibus: quod in honestum est quod nuda pedibus appareat.

c Intacture femorum tuorum sicut monilia et hoc designatur quod crura sunt in iuncturis suis debite collocata ad cibos.

d Ambilicus tuus sicut crater tornatilis. i. rotundus et

bene formatus: et accipit bic ambilicus per superficie ventri in cuius medio est umbilicus. in hebreo habet: Ambilicus tuus batitur clarus in quo designatur pulchra dispensatio ventris exterioris. e Tunc tuus sicut acerius tritici. i. interius secundus in ple. f Gallatus lilius. i. decoratus maritali castitate. g Duo ybera tua sicut duo binimuli. i. cibis ter tumentia et abundantia lacte per prole nutrienda.

b Collum tuum sicut turris eburnea. i. recta ad modum turris: et album ad modum eboris.

q Oculi tui sicut piscine in esebon: secundum hebreos esebon non est hic nomen civitatis ultra iordanem de qua dicitur. Iudea. xxij. Tunc egressus est de esebon sed non nomine coe significans copulationes. Et sic est ita: Oculi tui sicut piscine in cibunctione. i. magnitudine reputationis.

k Que sunt in porta. i. pro portam.

l Filie multitudinis. i. bierlin que dicitur multitudinis filii eo quod erat plena populo. Tunc. j. Erat enim due piscine aquae ruri in bierlin civitate multum decorantes sicut oculi pulcri et mundi decorant mulierem. Compani autem oculi piscinis aquae ruri: eo quod sunt aquae a domino: propter quod cum ledatur in lacrymas resoluuntur.

m Nasus tuus sicut turris libani. i. rectus et

bene sedens in facie sicut turris libani que erat recta et

bene sita in extremitate terre permissionis.

n Contra damascum. que erat civitas syriorum qui frequenter

fuerant aduersarii iudeorum.

o Caput tuum sicut carmel.

i. supremus corporis: et bene sedens sicut mons carmelus in

terra permissionis qui est frugifer et gratiosus. Esa. xxxv. Glori libani data est ei decor carmelis et sardon.

p Et come recte iuncta canalibus. i. posita in canaliculis ad

lauandum post tinturam ut color sit magis vividus per hoc

designatur pulcritudo capillorum: sponsa in colore sicut pura aqua tingit per dampnamentis regis sit coloris excellentis: ita

subditur. Quod pulchra es recte.

q Statura tua assimilata est palme. i. recta est et alta.

r Et ybera tua botrys. propter

veratatem lactis.

Omnia predicta faciunt ad gratiositatem

sponsorum corporis.

Per dictam pabolam intelligitur ad Iacobum

deinde sponsa spualis per tempore noui testamenti: de qua dicitur.

Quod pulchri sunt gressus tui. per euangelica consilia gradiendo.

In calciamentis. calciamenta que sunt de pellibus

animalium mortuorum sunt memoria mortis christi et mar

tyrum que munit pedes sponsa ad firmiter incedendum per

consilia euangelij. Silia principis. i. ecclesie que dicitur su

3 i iij

Liber

Tia et sponsa christi qui est princeps regum terre: Epoc. i. Innotice femoz tuoz. i. iunctio iudeoz et gentilium in una Christi ecclesia: et beciunctura fabricata est manu artificis. i. Christi qui fecit utraq; vni: Ephe. ii. Umbilicus tuus tecum. i. quod umbilicu sub qui serus pcepit: quod ventre in quo ante natum etat aliter intelligit ecclie secundas ad gigendum filios ipsi Christo: et quod non generant carnaliter: sed spiritualiter. Jo. i. Qui non ex sancti spiritu nec et voluntate carnis tecum. Ideo venter illorum dicitur: Vallatus liliis. scilicet castitatis. Novitatem tua. i. duo testamento ex quibus sicut lac quo nutritur et augmentant filii in Christo generati. i. De. ii. Quasi non geniti infantes rationabiles sine dulac occupiscite ut iaceat crescat in saltem. Colluz tuum. i. fides formata charitate que purgat corpus sponsae capituli suo Christo: Ephe. i. Ipsius tedit caput super omnem ecclesiam. Huius autem capituli natus est iudicium discretoris quo in primis discernit fideles ab infidelibus: sicut natus discernit inter odores fetidos et suaves. Oculi vero sunt Christi virtus cognitiva quibus respicit fideles suos eos approbando. Job. x. Ego cognosco oves meas quod dicunt fideles. Sicut piscine. quod pleni sunt aquas misericordie. Caput tuum. i. huius capituli summitas que est Christi diuinitas erit quod capite suu sensus et motus vite spiritualis. primo in humilitatem Christi: et propter ad omnia membra ecclesie. non sicut Sicut carmelus. qui est mons fructibus plenus. Come: huius capituli sunt apostoli qui primo adheserunt Christo capituli: qui dicuntur. Sicut purpura regis. quod per amorem regis Christi fuerit suo sanguine rubricatus per palmam martyrum. Et post dictis percludit: Vix pulchra es. interior per fidem. Et quod decora exterius per honestatem. Charissima. i. preciosum maximo redempta. s. sanguinem Christi preciosum. Illud enim charissimum dicitur quod maximo precio emit. In delictis. quod passio Christi apuit portam deliciarum paradisi sponsae sue. Statura tua assimilata est palme. in rectitudine iusticie: et altitudine contemplationis devote. Et vbera tua botris. propter abundantiam lactis ad nutritionem filiorum Christi et ecclesie. v. Duxi ascenda. Hic propter describit pulchritudo sponsae optime ad prefectos specialiter. de quibus dicit sponsus. v. Duxi ascendam. i. ascendere faciem profectos in ecclesia. v. In palma. i. in contemplationis altitudine. v. Et apprehedam. i. apprehendere faciem. sicut supra exppositum est in simili. v. Fructus eius. i. dulcedime que sentit in contemplationis altitudine: sicut palma fructus suos facit in summitate.

a. Et erunt vbera tua sicut botri vinee: et abundantia lactis sacre doctrine. Contemplatiui. i. in contemplatione baturiunt que postea per doctrinam effundunt: sicut patet de paulo post eius raptum: et de multis aliis doctoribus. b. Et odor oris tui. i. fama doctrine. An paulus apostolus. ii. Cor. ii. Denique nos odor est sue noticie manifestat in omni loco: quod Christi bonus odor sumus tecum. et ad idem pertinet quod subditur. v. C. Guttur tuum. in quo format per dictiois verba. d. Sicut vnu optimu. inebrians amore diuino mentes fidelium. et hoc est vnu germinans virginem: Zach. ix. Et quod hoc est valde placidu deo: i. lectur. Dignus dilectio meo. tecum. i. oculis sponsa. e. Ego dilectio meo. per amorem inbereo. f. Et ad me peruersio eius. solando me in tribulationib. g. Cenam dilecte. Hic persequenter describit fieri Christi dilatatio: quod primo fuit in Hierusalem: et inde deriuata est ad alias partes orbis: sicut predictum fuit Isaiae. ii. Et syon

exhibit lex: et verbu domini te seruum: propter quod etiam dixit Christus apostolis Actu. i. Eritis mihi testes in Hierusalem et in omni iudea et in Samaria et usque ad ultimum terrae. et hoc est quod petit sponsa hic. g. Cenam dilectio mihi egrediamur in agros. et diffusionem fidei in orbem terrarum. h. Commemorandum in valle. et classificando ecclesiastis in ciuitatibus et villis.

i. Nonne surgam ad vineam. id est ad ouertendum gentilitatem et quod per maiorem parte est ecclesia Christi qui dicit eius vinea sicut tibi veteri testa. synagoga dicebatur dei via. Esiae. v. Vineam domini exercituum domus Israel est. et deinde vinea surgamus ad vineam. quod in primitive ecclesia iudeis excecerat

p. Infidelitatem: gentilitas est illuminata per fidem. Ro. xi. Ecceas ostegit ex parte in Israhel: et plenitudo gentium intraret tecum. i. Nideamus si florerent vinea. Hic accipit si per quod quod gentilitas floruit verbu dei gaudente accipiendo: Act. viii. Audientes autem gentes gaudente sunt et glorificabant verbu domini. m. Si flores fructus pturunt. si per quod quod gentes non solum verbu dei audierunt: sed etiam bonorum operum fructus fecerunt. n. Si flowerent malapunica. per malapunica granis rubricidis plena intelligitur plenitudo martyrum in primitiva ecclesia. n. Et ibi dabo tibi vbera mee. i. doctrinam vestrumque testamenti ad tuam gloriam ordinabo. o. Mandragore. poma sunt pulchra et odorifera et valde rara: et hoc intelligunt excellentes viri in ecclesia Christi odorem famam per sanctam vitam et sanam doctrinam dantes in ecclesia dei: ideo subditur. p. Dia poma noua et vetera. id est veteris ac novi testamenti testimonia.

q. Dilecte mihi seruauit tibi. i. ad honorem tuum ordinauit propter quod dicit salvator: Marth. xiiij. Quid scriba dectus in regno celorum similis est hoc patrifamilias quod perferit de thesauro suo noua et vetera. r. Caplin. viii. q. Quid mihi det. Hic ultimo describit ecclesie Christi pacificatio. Et dividit in duas partes: quod primo ponit huius pacis desiderium. secundo complementum: ibi. Secundum nos. Prima adhuc in duas: quod primo desiderium hoc ponit. Secundo ad eius complementum ratio inducit: ibi. Sub arbores malo. Circa primum sciendum quod in primitiva ecclesia et eius ministris iniurie multe inferbant et obprobria. unde Maximianus Augustus ecclesiam a beato Marcello Secretaria fecit stabulum publicum: et beatum Marcellum reputauit ad custodiari animalium: propter quod sponsa petit ab his et similibus per pacem ecclesie dandam liberari dicens. a. Quis mihi det te fratrem meum. ronc humanitatis assumpte. b. Sugente vbera matris mee. i. virginis marie quod non solum dicitur Christi etiam totius ecclesie. Et autem bic locus intelligatur de Christo ad Iram: per translationem Chaldaicam apud hebreos autem etiaca que sic habet: In illo tempore quo rex messias reuelabit se ecclesie Israhel: dicit ei filius Israhel: tu enis nobis ad fratrem. sed in iudei moderni expectant hoc futurum quod iamdiu est preteritis. c. At inueniam te solus latraria bonorum: per banc autem dictioem solus non excludit patrem et spissantem: quia tres persone adorant una adoratione quaram est una diuinitas: sed per solum eruditur ydolorum servus. d. Quid sis. i. manifeste abscondi

Lanticor

velium timore: qd postea fuit impletum tēpē Constantini imperatoris: qd cecidit ecclesiās licetē fabricari p totū imperiū romanū: antea vō celebrabant diuinā in cripel martyriū & alijs locis occultis timore paganoꝝ.

Ecclia nemo despiciat. qz an tps pstantini multi cōtemptus siebat eccliesie et mīnistris: vt dictū est: h̄pē lege ab eo pmulgata p bibuit hoc fieri.

Apphendaz te. fidei deuotio ne. **E**t ad ducā. p̄cib⁹ me is faciā te venire p p̄tēsēsionē bonitatis tue.

Du domum mīs mee. i. in eccliesiaz beate virgini p̄scratā: et etiā in p̄scratis alijs sanctis: qd totū cedit ad hoc norcē beate virginiſ cū in omnibus eccliesiās honoreſ.

Ibi me vōce bis. reuelādo ſe

creta mysteria eccliesie mīnistris: ſicut pat̄z in beato filo uero & in multis alijs sanctis doctoꝝ & prelatis.

Et dabo tibi poculū ex vino cōditō. i. ex deuotione fideliū qd placet xp̄o ſicut vīnū bībētib⁹ ip̄m.

Et muſtū malorū granatorū meoꝝ: p̄ muſtū qd eſt vīnū nouū intelligiſ deuotio nouiter puerorū: qd fuit impletū tēpē p̄stantini: cuius exemplo multi valde deuote receperūt baptiſmū. **m** **L**eua ei⁹. i. ſponsi.

Sub capite meo tēc. q. d. tūc oñdet mībi amicīciā ſicut ſponsus ad ſponsam p̄dilectam. Et qz būi⁹ amicīciā ſtinuatio eſt deſideranda: & interruſtio abborrēda: ideo ſubdit. **o** **A**diuro vōſ filie hierusalē. i. pſo ne de eccliesia. **p** **N**e ſuſcitetis tēc. i. qn ſponsa obtinuerit quietē pacis qd nō faciat aliquid vñ ſponsus of ſenda: & ſponse requies interruſat ut ſic p admiratiōne p ſperitatis ſuc dicat. **q** **Q**ue eſt iſta qd aſcen dit de teſerto. i. de aſpitate pſecutionis tyraňorū.

Delicijſ affluens. tēpē p̄ſtantini & alioꝝ p rincipum chriſtianorū. **D**ar. n. et tranqllitas poſt pſecutiones ma gias delicie reputanꝝ: vnde dicit p̄ſtian⁹ in minoriō lumine. Si querāt: quid eſt ſummi bonuꝝ in vita: bñ rñdeſ: pat̄. & beſter. xii. **A**t abſq; villo terrore vitam ſi lentio transigentes. optata euctis mortalib⁹ pace fru erent. **s** **I**nīxū ſup dilectū ſuꝝ. q. d. hanc tranql litatē obtinuit: eo qd in xp̄o totaliter p̄fidit. **t** **S**ub arboře. **E**xpreſſo ſponſe deſiderio: hic oñter ad ei⁹ impletione allegat ratio. **C**irca qd ſciendū qd p̄ces ecclie ſunt eraudibiles potiſſime p̄ virtutē paſſionis xp̄i. ſo dicit ſpōſa. **c** **S**ub arboře malo. i. p̄ virtutē ſan cte crucis & tue paſſioňis. **y** **S**uſcitaui te. i. inuocatiōne in oratione: vt cū in orōne dīc ecclia. **P**er crucē & paſſione tuā libera nos dñe. **E**t ſciendū qd li malo non eſt bic adiectiū: vt credit aliqui: exponētes hoc de arboře verita. **A**de & cue: qz in hebreo p iſſis duab⁹ dicti onib⁹: arboře malo: ponit vñica: que ſignificat malog natū: ideo expoſitio illa pcedit ex ignorantia ydioma tis hebrei. **D**icif aut̄ bic ſancta crux malo granatū que eſt arboře fructifera: ad deſignandū fructū crucis qd eſt innumerabilis. **r** **I**bi corrupta eſt mater tua. i. ſy na go ga que dicit maſt dei rōne ſupradicta ca. iii. qz in paſſione chriſti ceſſauerūt legalia tanq; mortificata.

y **I**bi violata eſt genitrix tua. repetitio eſt eiusdē ad

maiorē assertionē. **In** bebiōe babēt: Ibi pcuriuit te ma ter tua: pturnit te genitrix tua. & bec̄lia veritati euangeli ce eſt valde psona. **D**r. n. Job. xix. Stabat aut̄ iuxta cru cē tē. gladio doloris ppter filiuꝝ traſſita. **f**m qdixerat sanctus ſymeon: **L**uc. ii. **E**t tuā ipſius aiam p̄tāſibit gla diuſ. **E**ſt iſig ſen ſus. ibi. i. iuxta cru cē pcuriuit te ma tūa. i. vt pcuriēt do luſt. p te: p talēmo diuſ loquendi dicit aploſ Gal. iii. **F**ilio li mei quos iterum parturio donec for met xp̄c in vobis. ibi. parturint te ge nitrix tua. repetitio eſt eiusdem ad maiorem expreſſionez.

Et qz orōnes ecce nō ſolū ſunt exaudi biles p virtutē cru cīs: ſt etiā p meritū beate virginis: id ſponsa p̄fidenſ de iſis ſuffragiſ pe tit a ſponſo. **z** **P**one me vt ſi gnaculū ſup cor tu um. me pfecte dili gendo: quod enim

valde diligiſ ſup cor ponit dicitur.

a **A**t ſignaculū ſup brachiū tuū. me brachio tue poten tie ptegendo. **b** **Q**ui fortis eſt vt mors dilectio di ſicut infer. emu. q. d. l3 dilectio tua ſit tā fortis in filiis ecclie pfectus qd ppter tenō timent pena mortis: vt p̄t in martyrib⁹. tñ emulatio. i. pſecutio tyraňorū ex inuidia et odio. pcedens xp̄ianorū. **D**ura eſt ſicut infernus infirmis. ppter qd indiget brachio. ptectionis & beneficio pacis.

c **L**ampades eius. ſ. tue dilectionis in mentib⁹ pfectoꝝ **d** **L**ampades ignis atq; flamay. i. tam fortē e qd nō pōt obrui pſecutionibus tyraňorū: nō ſic aut̄ eſt infirmis: de quibus ſubdit reddendo ſingula ſingulis.

e **S**i tederit hō ſolū ſubam dom⁹ ſuc. p dilectio. diuia **f** **Q**uiſi nibil deſpicet eā. q. d. p amo: et tuo cōtenuere bona exteriora etiā poſſunt infirmi & ſupplendū e: nō ſic aut̄ ipriam vitam martyrium ſuſtinent. **E**t eſt hic mo dus loquēdi apud hebreos qd dicit decurtatus: vbi op̄z aliquid ſuppleret ad hñdū intellectū: ſicut. ii. Reg. v. ipo ſuerat dauid p̄mū ei qd percuſſiſet icbuzēn tē. & ſuppledū eſt qd illud p̄mū erat qd fieret mītī militie: vt exprimit i. Paraly. x. **Q**ui percuſſerit icbuzēn in primis erit p̄nceps & dux. De hac aut̄ infirmitate ad martyrium: t̄ p̄mptitudine ad dimiſſionē t̄paliū dicit Greg. orat. xxxiii. **F**ortasse laboriosus nō eſt hoři relinqueret ſua: ſi valde laboriosum eſt relinqueret ſemētū: minus quippe eſt abnegare qd bñ. valde eīm multū eſt abnegare qd eſt. **E**t iſig ſentētia in bac pte qd ſponsa petit t̄pale pacē: qua eſti nō indigent pfecti quib⁹ lucrū eſſet. p̄ xp̄o mori: ea indigent impfe cti quoꝝ multo maior eſt numerus in ecclia dei. **g** **S**oror noſtra. **D**ic qn̄ ponit adimpletio deſiderii ſpōſe i pa cies largitio. & diuidit in tres ptes: qz p̄mo ponit pacē lar gitio: ſed oecclie pacificate ampliatio: ibi. **T**inea fuit. ter cito finalis ſeulio. ibi. **Q**ui habitas. **C**irca primū dicit in pſona ſponsi ſibi cōpatientis. **g** **S**oror noſtra. i. ecclie ſia qd ſoror vñ eadē rōne qua xp̄c dīc eſt ſrat in principio bñi⁹ cap. **h** **P**aruula. i. bumilis & abiecta int̄ homies bñi⁹ ſeculi: ſi hoc fuit vñq; ad tps p̄ſtantini. **i** **E**t vbe ra nō babet. i. libertatē effundendi lac ſacre doctrine p̄fidei catholice p̄dicationē: quā tūc eccliesia nō audēbat pu blicē p̄dicare: ſi tñ in occulto docere: exceptis aliquib⁹ p ſectis qd p̄dicatione fidei vltro ſe offerebant morti.

k **Q**uid faciemus. qd hoc intelligit pater & ſpōſantus

3 i viii

Liber

Spari cū filio. opa em̄ trinitatis sunt indivisa. **I** **G**oro
vñre in die qn̄ alloquenda est. i. a principib⁹ aduocada ē
sicut p̄z de Constantino q̄ b̄m̄ siluistrū papā cum clero
suo aduocauit ut p̄ eū p̄sequeret̄ corpis ⁊ aie sanitatem.
⁊ simile fecerūt eius exemplo multi principes ⁊ potentes

p̄ orbem terrarum

Si murus est.
accipit̄ si p̄ quia. q.
d. q̄ mur⁹ est fortis
⁊ p̄fectorū quo uoz
meritis subuenien
clū est imperfectis: o
subdit̄. **N** **E**di
ficiemus sup̄ eum. p̄
pugnacula argētea
ladiungam⁹ ei p̄ su
ceptionē fidei p̄n
cipes ad defensio
ne infirmor⁹. **B** In be
breo h̄. **E**dficem⁹
sup̄ eū palatiū argē
teu. p̄ quod idē desi
gnat qd̄ p̄ pugna
cula. quia p̄ palati
um etiam fm̄ cōem modū loquendi intelligit̄ regalis po
tentia. Et dī argenteū: q̄r̄ p̄stantin⁹ ⁊ aiī p̄ncipes in p̄mo
tione ecclesie multū expenderūt argenti.

Si ostiū. i. q̄r̄ ecclēsia ē ostiū p̄ quod igredit̄ ad celeste
regū. **P** Compagamus illud. i. fortificemus.

Tabulis cedrinis. i. doctoribus sacris q̄ dicūt̄ cedri:
pter scie ⁊ vite eminentiā ⁊ fidei integritatē: sicut cedi
est arbor valde alta a verib⁹ nō perforat̄. Aliē p̄t etiam
erponi. Si murus est tc̄. i. q̄r̄ v̄lq̄ nūc ecclēsia fuit p̄ua et
dep̄sa. Eleuen⁹ eā. ad statu honorificū ⁊ magnū. et q̄r̄ ec
clesia de hm̄oi b̄n̄ficijs fuit grata: o subdit̄ in eī̄ p̄sona.

Ego murus. pugnaculis munitus p̄ potentia p̄nci
puz: tñ er vno rpi p̄ncipaliter. **S** Et vbera mea tur
ris. sicut pdictū est. p̄ vbera spōse intelligit̄ lactis copia
sacre doctrine que abundauit a p̄uersione p̄stantini: q̄r̄ ex
tū ecclēsia habuit libertatē publice pdicandi ⁊ docendi: ⁊
q̄r̄ hec doctrina nō solū est ad informationē mōr⁹ & etiā ad
p̄futationē infideliū ⁊ hereticoz. ideo subditur.

Sicut turris. te q̄ dicit mḡf̄ lñiar⁹. Fidem nostrā da
vidice turris clypeis munire vel poti⁹ munitā ondere stu
diū: sicut supra allegatū est de doctorib⁹ veteris testa
ca. iii. **V** Er quo facta sum coram eo pacem repiens.
S. ex tpe p̄stantini q̄ tercia die sui baptismi legem p̄mulga
uit: ut q̄unq̄ iniuriā faceret xp̄iano: bono⁹ suo⁹ media
amitteret facultatē. **V**ine. **H**ic p̄nt̄ ponit̄ ecclē
pacē habentis ampliatio: ⁊ p̄ primo q̄stū ad multiplicatio
nē credentiū cum dicit̄. **S** **V**ine. i. ecclēsia vt s. dc̄m
est ca. vii. **V**uit pacifico. i. ch̄risto. q̄ p̄ sanguinē suu
zia pacificauit que in celis suntz in terris. **C**ol. i.

B In ea. s. vrbe que habet populos. i. romā in qua habi
tabant aliqui de omnibus terre populis: vel q̄r̄ omnes p̄
puli romano impio cuius caput est romā erant subiecti:
vn̄ dicit̄ Leo papa in sermone ap̄lor⁹ petri ⁊ pauli: dispo
sitioni diuini opis maxime agruebat ut multa regnāvno
p̄federarenē impio: ⁊ cito puios haberet pplos pdicatio
generalis quos vn̄ tenebat regimē ciuitatis.

A **C**radidit eā custodib⁹. i. beato petro ⁊ eius successorib⁹

b **V**ir affert p̄ fructu ei⁹ mille argenteos. vir ille
intelligit̄ constantinus q̄ fuit virtuosus ḥ hostes impe
rii romani de quib⁹ triumphauit. et cōtra hostes generis
humani. s. demones quos q̄ fidē sup̄auit: et ip̄e: **T**ro
fructu vinee. i. p̄ fructu ecclēsiae mītas et magnas fecit ex
p̄pensas q̄ p̄ mille argenteos hic designans. **C**el p̄t dici q̄
hic ponit̄ singulare p̄ plurali. s. mille p̄ multis milib⁹: si
cuit **E**ro. vii. **V**enit musca grauissima. i. multitudo musca
rum. **d** **V**inea mea cora me est. mutat̄ hic modus lo
quendi a tercia p̄sona ad primā de dño būius vinee qui ē
ipse ch̄ristus: de quo dictu⁹ fuerat in tercia p̄sona. **T**radi

dit eam custodibus. Et ne crēdat̄ q̄ p̄ bac̄ traditōnes
dimiserit ecclēsiae custodiā. id dicit̄. **v**inea mea
cora me est. i. ad ei⁹ custodiā p̄ntialitē ⁊ principalis assi
sto: p̄ter qd̄ dī in ps. cxvij. **N**isi dñs custodierit ciui
tate tc̄. p̄t qd̄ de bac̄ custodia multo maiores ḡre de
ben̄ xpo q̄ plā
tis ecclē: io sub
dit sponsa.

vinea mea cora me est. **M**ille tui
pacifici ⁊ ducenti his q̄ cu
stodiūt fructus eius. **Q**ue
habitāt̄ i. hortis: amici au
scultat̄: fac me audire vo
cē tuā. **F**uge dilectemi: ⁊
assimilare capree hinnulo
⁊ ceruoz̄ sup̄ montes aro
matum.

Expliūt̄ Cātica cāticoy.

flores sunt bui⁹ vñce: ⁊ bono⁹ exhibend⁹ platis que
nienter intelligit̄ p̄ ducentenarū fm̄ illud apli. **t**hi
mo. v. Qui bn̄ p̄sunt p̄sibi dupli bono⁹ digni habe
antur. Inferiorib⁹ aut̄ simpler cētenari⁹ p̄mittit red
ducendus. **M**atb. xir. **C**entuplum accipietis.

Que habitas. **H**ic vltimo ponit̄ finalis cōclusio q̄
stat in hoc q̄ ecclēsiae de p̄nti miseria tollat̄ ⁊ ad celeste
gloriam transserat̄ qd̄ fit p̄tialiter in p̄nti q̄stū ad san
ctos q̄ ad gloriam assumunt̄ & generaliter sicut pacto iu
dicio finali cu rps tradiderit regnu⁹ t̄eo patri. **s. Coz.**
r xv. Ad hoc igit̄ desiderauit ⁊ petendū sponsus indu
cit sponsam dicens. **t** **Q**ue habitas in hortis. i. in
ecclēsiae p̄ orbem dispersis q̄ dicunt̄ horti: q̄in eis fide
les sunt plantati: ⁊ q̄ ad līram frequenter arbores cir
ca ecclēsias sunt plantate.

Aamicici auscultant te. i. angeli ad quoz̄ p̄sortiū si
deles tui sunt transferendi ⁊ de tua salute solliciti: ideo subdit̄.

b **F**ac me audire vocē tuā. i. tui desiderij exp̄sionez
in oratione deuota: quā p̄nt̄ p̄fert sponsa dicens.

t **F**uge dilecte mi. p̄ banc fugā nō intelligit̄ recessus
dilecti ab ea cu dixerit̄ s. ca. p̄cedenti. **E**go dilecto meo
⁊ ad me p̄uersio eius. p̄ mutuā inhesiōnem iusperabilē
fm̄ illud apli. **R**o. vii. **Q**uis nos separabit a charitate q̄
est in christo. Iesu tc̄. s. p̄ eā intelligit̄ velor̄ translatio
sponse cum sponso ad celestia: quo ad summē desiderat̄
⁊ petit in orationib⁹ suis ecclēsiae: vt p̄z in officio ec
clesiastico: ⁊ p̄ talē modū exponit̄ banc fugam. **R**a
sa. trabendo fm̄ līram ad errore iudaicū dicens: p̄ plebs
iudaica q̄ hoc petit liberari a captiuitate ista in qua ē
modo p̄ messian futurū. Sed hec expositō fundat̄ su
per fallū fundamentū: ideo bene exponit̄ mō pre
dicto: vt sit sensus. **t** **F**uge dilecte mi. i. educ me
tecum de miseria presentis seculi.

k Assimilare capree tc̄. i. fac istud velociter.

l Sup̄ montes aromatū. i. transferendo me tēcū ad
cclos q̄ dicunt̄ montes p̄s. cx. Leuavi oculos meos
in montes tc̄. q̄ dicunt̄ hic montes aromatū: q̄r̄ ibi est
suauissima requies elector⁹. **A**d quā nos p̄ducat q̄ cū
patre ⁊ sc̄usācto viuit ⁊ regnat Amen.

Dostilla venerabilis frat̄ Nicolai de lyra sup̄ Cas
ticacanticoy finit.